

Environmentálne vyhlásenie

spracované v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 z 25. novembra 2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS), ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 761/2001 a rozhodnutia Komisie 2001/681/ES a 2006/193/ES, v znení Nariadenia Komisie (EÚ) 2018/2026 z 19. decembra 2018, ktorým sa mení a dopĺňa príloha IV nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS).

Organizácia:

STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.
Mlynské Nivy 61/A
820 15 Bratislava – mestská časť Ružinov
IČO: 53340671

STRABAG

Rok 2023

Obsah

1	Úvod	3
1.1	Všeobecne.....	3
2	Popis organizácie	5
2.1	Úvodné informácie.....	5
2.2	Identifikačné údaje.....	5
2.3	Organizačná štruktúra a vzťah k materským organizáciám	6
2.4	Segmenty organizácie spadajúce pod EMAS	7
2.5	Certifikácia	7
2.6	Prehľad činností, výrobkov a služieb	7
2.7	Najvýznamnejšie zákazky rokov 2016 – 2022	8
2.8	Opis rozsahu registrácie v schéme EMAS vrátane zoznamu lokalít zahrnutých do tejto registrácie.....	8
3	Environmentálna politika	9
3.1	Všeobecne.....	9
3.2	Stručný opis systému environmentálneho manažérstva organizácie	12
4	Environmentálne aspekty.....	13
4.1	Všeobecne.....	13
4.2	Významné priame environmentálne aspekty	13
4.3	Významné nepriame environmentálne aspekty.....	16
5	Environmentálne ciele vo vzťahu k významným environmentálnym aspektom a vplyvom na životné prostredie.....	18
5.1	Všeobecné ciele.....	18
5.2	Špecifické ciele	18
6	Opatrenia na zlepšenie vplyvu činnosti organizácie na životné prostredie s ohľadom na významné environmentálne aspekty	21
6.1	Všeobecne.....	21
6.2	Riadenie významných vplyvov na životné prostredie	23
6.3	Monitoring	23
7	Ďalšie faktory týkajúce sa vplyvu činnosti organizácie na životné prostredie.....	42
7.1	Havarijná pripravenosť.....	42
7.2	Súladi s požiadavkami právnych predpisov	42
8	Hlavné právne ustanovenia týkajúce sa životného prostredia	43
8.1	Všeobecne.....	43
8.2	Vyhlásenie o dodržiavaní právnych predpisov	45
9	Budúci termín environmentálneho vyhlásenia	46
10	Záver	47
11	Meno a akreditačné číslo alebo číslo licencie environmentálneho overovateľa a dátum schválenia	48

1 Úvod

1.1 Všeobecne

Toto Environmentálne vyhlásenie je spracované na základe a v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 z 25. novembra 2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS), ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 761/2001 a rozhodnutia Komisie 2001/681/ES a 2006/193/ES, v znení Nariadenia Komisie (EÚ) 2018/2026 z 19. decembra 2018, ktorým sa mení a dopĺňa príloha IV nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS).

Jeho účelom je oboznámiť verejnosť, zákazníkov, obchodných partnerov, subdodávateľov, dodávateľov materiálov, investorov, inštitúcie a ďalšie zainteresované strany, zaujímajúce sa o vplyv organizácie na životné prostredie, so systémom posudzovania, vytvárania, implementácie, udržiavania a neustáleho zlepšovania systému manažérstva environmentu a stavom ochrany životného prostredia v spoločnosti **STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.** Spoločnosť STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o. (STRABAG PS) založená k dňu 25.2.2022 je nástupcom spoločnosti STRABAG Pozemné a inžinierske staviteľstvo s. r. o. Nová spoločnosť v roku 2022 prebrala aktivity pôvodnej spoločnosti v oblasti pozemných stavieb. Pôvodná spoločnosť STRABAG Pozemné a inžinierske staviteľstvo s. r. o. zostáva špecializovaná najmä na výrobu a predaj prefabrikátov. Obe spoločnosti sú súčasťou koncernu STRABAG SOCIETAS EUROPAEA (STRABAG SE), ktorý je najväčším poskytovateľom služieb v oblasti stavebníctva v strednej Európe.

Spoločnosť **STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.**, ako nástupca predchádzajúcich spoločností, implementovala požiadavky EMAS už v roku 2019 a požiadavky na systém manažérstva environmentu podľa ISO 14001 trvalo uplatňuje už od roku 2005, kedy bola certifikovaná akreditovaným certifikačným orgánom Quality Austria-Trainings, Zertifizierungs und Begutachtungs GmbH a dňa 31.5.2005 jej bol vydaný certifikát.

Predkladaný dokument predstavuje spoločnosť **STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.** a hodnotí stav a vývoj v oblasti jej prínosu k ochrane životného prostredia od roku 2017.

Environmentálne vyhlásenie, ktoré charakterizuje stav a vývoj ochrany životného prostredia v spoločnosti **STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.**, je voľne dostupné pre všetkých záujemcov ako verejný dokument na webovom sídle SAŽP www.emas.sk, na webovom sídle spoločnosti www.strabag-pozemne.sk a v tlačenej forme v sídle spoločnosti na adrese Mlynské Nivy 61/A, 820 15 Bratislava – mestská časť Ružinov, Slovenská republika. V prípade požiadavky je možné Environmentálne vyhlásenie zaslať záujemcovi elektronicky alebo poštou.

Na webovom sídle spoločnosti www.strabag-pozemne.sk sú k dispozícii aj iné informácie, ktorých súčasťou sú základné údaje o spoločnosti, jej vízii, stratégii, o vydaných certifikátoch, ako aj o rozsahu poskytovaných služieb. Pre zamestnancov spoločnosti **STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.** a interných pracovníkov koncernu STRABAG SE je toto environmentálne vyhlásenie prístupné prostredníctvom intranetu („STRANET“). Ktokoľvek, kto sa zaujíma o výsledky vplyvu organizácie na životné prostredie, má tak zaistený jednoduchý a slobodný prístup k relevantným informáciám.

1.1.1 Definície pojmov a skratky

1.1.2 Definície pojmov

EMAS: dobrovoľný nástroj Európskej únie vytvorený pre organizácie, ktorý pomáha hodnotiť, riadiť a zlepšovať ich environmentálne správanie.

Environmentálny aspekt: časť činností, produktov alebo služieb organizácie, ktorá súvisí alebo môže súvisieť s environmentom; environmentálny aspekt môže spôsobiť environmentálny vplyv (napr. produkcia odpadov).

Environmentálny cieľ: cieľ stanovený organizáciou v súlade s jej environmentálnou politikou (napr. zníženie produkcie odpadov).

Environmentálny vplyv: nepriaznivá alebo priaznivá zmena environmentu, ktorá úplne alebo čiastočne vyplýva z environmentálnych aspektov organizácie (napr. znečistenie pôdy).

Environmentálne správanie (výkonnosť): správanie súvisiace s manažovaním environmentálnych aspektov; merateľný výsledok, ktorý môže súvisieť s kvantitatívnymi alebo kvalitatívnymi zisteniami a s manažovaním činností, procesov, produktov, systémov alebo organizácií; v súvislosti so systémom manažérstva environmentu sa môžu výsledky merať voči environmentálnej politike, environmentálnym cieľom alebo ďalším kritériám organizácie, využívajúc ukazovatele (indikátory) (napr. množstvo vyprodukovaného odpadu za rok).

Ukazovateľ (indikátor): merateľné vyjadrenie o stave a úrovni operácií, manažérstva alebo situácií.

1.1.3 Použité skratky

BOZP	Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
ČOV	Čistiareň odpadných vôd
EA	Environmentálne aspekty
EV	Environmentálne vyhlásenie
EMAS	Eco-Management and Audit Scheme
ISM/IQM	Integrovaný systém manažérstva (ISO 9001, ISO 10006 , ISO 14001, ISO 45001, ISO/IEC 27001, ISO 22301, ISO 37001, ISO 37301, EMAS)
VEA	Významné environmentálne aspekty
ŽP	Životné prostredie

2 Popis organizácie

2.1 Úvodné informácie

STRABAG Pozemné stavebníctvo s.r.o. je nástupcom spoločnosti STRABAG Pozemné a inžinierske stavebníctvo s. r. o. a pred tým spoločnosti ZIPP BRATISLAVA spol. s r.o. a jej predchodcov. Spoločnosť **STRABAG Pozemné stavebníctvo s.r.o.** je renomovaná stavebná spoločnosť, ktorá má v stavebnom priemysle na Slovensku už viac ako 55-ročnú tradíciu. V apríli 1994 sa privatizáciou stala vlastníkom časti štátneho podniku Závody inžinierskej a priemyselnej prefabrikácie. V roku 2004 vstúpil do spoločnosti jeden z najvýznamnejších európskych stavebných koncernov STRABAG SE a **STRABAG Pozemné stavebníctvo s.r.o.**, resp. jeho predchodca, sa stal jeho 100% dcérskou spoločnosťou.

Hlavnými a kľúčovými činnosťami spoločnosti sú najmä:

- plánovanie a realizácia pozemných stavieb, priemyselných stavieb a obytných stavieb,
- obnova a rekonštrukcia historických a pamiatkovo chránených stavieb, národných kultúrnych pamiatok.

Pre svojich zákazníkov spoločnosť **STRABAG Pozemné stavebníctvo s.r.o.** zabezpečuje optimálne riešenia a poskytuje komplexné služby. Pridanou hodnotou sú vysoká kvalita, vysoká výkonnosť, presné plnenie termínov dodávok stavieb a silne dimenzované technické, aj výrobné kapacity za súčasného používania technológií a spôsobov riadenia šetrných k životnému prostrediu v rámci životného cyklu stavby.

STRABAG Pozemné stavebníctvo s.r.o. má dlhodobo zavedený systém manažérstva kvality, vrátane projektového riadenia, systém manažérstva environmentu, systém manažérstva informačnej bezpečnosti, systém manažérstva bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, systém manažérstva kontinuity podnikania a od roku 2023 aj systém manažérstva proti korupcii a Compliance. Procesy tohto integrovaného systému manažérstva sú identifikované, zdokumentované a riadené, vrátane zabezpečenia zdrojov na ich fungovanie.

Organizácia si je vedomá zodpovednosti voči životnému prostrediu. Pri príprave a realizácii stavebného zámeru sa snaží ohľaduplne a šetrne zaobchádzať so zdrojmi energií a surovín a zároveň sa usiluje o zníženie emisií a odpadov.

2.2 Identifikačné údaje

Obchodná firma (názov): **STRABAG Pozemné stavebníctvo s.r.o.**

Sídlo: Mlynské Nivy 61/A, 820 15 Bratislava – mestská časť Ružinov

IČO: 53340671

DIČ: 2121451299

IČ DPH: SK2121451299

Štatutárny orgán: konatelia – Ing. Martin Volčko, Ing. Vladimíra Urbanová, Ing. Sylvia Imreová

Web: www.strabag-pozemne.sk

Kontaktné osoby:

Ing. Radoslav Zajac, koordinátor pre systémy manažérstva pre krajinu (koncern STRABAG SE Slovensko)

Tel.: +421 902 902 683

Ing. Mária Pastirčíková, environmentalistka – koordinátorka OŽP (STRABAG PS)

Tel.: +421 911 590 066

Ťažiskom spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** je realizácia stavieb (viď. ďalej ods. 2.4 tohto dokumentu).

Organizácia podniká v prenajatých administratívnych priestoroch budovy na adrese sídla na základe nájomnej zmluvy.

2.3 Organizačná štruktúra a vzťah k materským organizáciám

Organizácia **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** je súčasťou európskeho technologického koncernu STRABAG SE, ktorý poskytuje komplexné služby v oblasti stavebníctva. Spoločnosť je lídrom v oblasti stavebných inovácií. História koncernu STRABAG SE začala v Rakúsku a v Nemecku už v 19. storočí. Svoje pôsobenie postupne rozšírila do mnohých ďalších európskych krajín, kde podniká prostredníctvom svojich dcérskych spoločností, z ktorých jednu tvorí práve **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** Hlavným stavebným trhom pre koncern STRABAG SE je Európa, ale stavebné projekty v súčasnosti realizuje vo viac ako 60 krajinách celého sveta.

Koncern STRABAG SE pokrýva svojou činnosťou všetky sféry stavebníctva (pozemné a inžinierske stavitel'stvo, dopravné stavitel'stvo, špeciálne podzemné stavby a stavbu tunelov). Organizačné začlenenie spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** v rámci koncernu je nasledovné:

- **SEGMENT (PODNIKATEĽSKÝ ÚSEK) - JUH+VÝCHOD**
 - Podnikateľská oblasť 60
 - **Direkcia TT (realizácia pozemných stavieb)**

Postavenie spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** v rámci koncernu ďalej znázorňuje organizačná štruktúra v Prílohe č. 1 tohto Environmentálneho vyhlásenia.

Vedenie spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** je zrejmé z organizačnej štruktúry organizácie. Vedenie je zodpovedné za trvalé rozvíjanie a uplatňovanie systému manažérstva environmentu a jeho neustále zlepšovanie. Základnou zodpovednosťou vedenia je trvalý rozvoj spoločnosti na základe cieľavedomého a efektívneho zisťovania a napĺňania požiadaviek zákazníkov a všetkých relevantných súvisiacich požiadaviek súčasne so zabezpečením ekonomickej prosperity a ochrany životného prostredia s vedomím potreby trvalo udržateľného rozvoja.

Efektívne fungovanie systému manažérstva environmentu je podmienené funkčnou organizačnou štruktúrou a kompetentnými pracovníkmi. Prijímanie a zapracovanie pracovníkov a postup udržiavania kompetentnosti pracovníkov riadia pracovníci rozvoja ľudských zdrojov a personalistiky. Požiadavky na kompetentnosť pracovníkov sú uvedené v smernici 2.1 SV 01 Riadenie ľudských zdrojov. Popisy pracovných pozícií sú uvedené v osobných zložkách pracovníkov, resp. v „Profile činnosti“ koncernovej aplikácie myHR. Menovité obsadenie funkcií je uvedené v pracovných či iných zmluvách. Organizácia má spracované a zdokumentované rozsahy právomocí, zodpovedností a pracovných povinností pre všetky kategórie funkcií.

Udržiavanie a zvyšovanie kompetentnosti pracovníkov, ako opatrenia na získanie potrebných zručností, je v súčasnosti zabezpečené najmä prostredníctvom e-learningových školení, ktoré pracovníci absolvujú prostredníctvom koncernovej aplikácie myHR na základe e-mailovej notifikácie. Pracovníci, ktorí ovplyvňujú riadenie environmentálnych aspektov v organizácii sa zúčastňujú aj externých odborných školení, seminárov a konferencií, najmä pri príležitosti zmeny právnych predpisov.

Aktuálny počet zamestnancov v **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** je cca 300. Zamestnanci pracujú v prenajatých priestoroch, najmä v administratívnej budove koncernového sídla na ulici Mlynské Nivy 61/A a na stavbách.

2.4 Segmenty organizácie spadajúce pod EMAS

Pod schému EMAS spadajú nasledujúce časti (segmenty) organizácie:

- Direkcia TT (administratívna budova, dočasné pracoviská – jednotlivé stavby).

Organizačná štruktúra Direkcie TT spadajúcej pod EMAS je uvedená v Prílohe č. 2 tohto Environmentálneho vyhlásenia.

2.5 Certifikácia

STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o. patrí od roku 1997 aj medzi certifikované organizácie, čo dokazujú ISO-certifikáty jeho predchodcov (najsť ISO 9001, neskť ISO 14001 a OHSAS 18001). V súčasnosti má spoločnosť **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** zavedený systém manažérstva podľa:

- ISO 9001:2015 pre oblasť kvality,
- ISO 10006:2017 pre oblasť projektového riadenia,
- ISO 14001:2015 pre oblasť ochrany životného prostredia,
- ISO 45001:2018 pre oblasť bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- ISO/IEC 27001:2013 pre oblasť informačnej bezpečnosti,
- ISO 22301:2019 pre oblasť kontinuity podnikania a od roku 2023 aj
- ISO 37001:2016 pre oblasť protikorupčných opatrení a
- ISO 37301:2021 pre oblasť Compliance.

ISM je implementovaný pre nasledujúce činnosti:

„Plánovanie a realizácia pozemných stavieb, priemyselných stavieb a obytných stavieb. Obnova a rekonštrukcia historických a pamiatkovo chránených budov a národných kultúrnych pamiatok.“

ISM je zaistený prostredníctvom procesného riadenia. Pre jednotlivé zákazky spoločnosti sú spracované Plány zabezpečenia kvality, Kontrolné a skúšobné plány, Plány OŽP pre realizáciu stavby a Plány BOZP.

Systém manažérstva spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** je preverovaný internými a externými auditmi prostredníctvom akreditovaných certifikačných orgánov Quality Austria a QScert.

2.6 Prehľad činností, výrobkov a služieb

Medzi naše činnosti a služby patria činnosti uvedené v ods. 2.6.1 až 2.6.2.

2.6.1 Realizácia pozemných, priemyselných a obytných stavieb

Realizujeme výstavbu náročných bytových domov a polyfunkčných objektov. Spájame tradičné stavebné metódy s inovatívnymi technológiami. Naším cieľom je už dnes spoznať nároky prichádzajúcej generácie a naše skúsenosti premeniť na celkové riešenie orientované na budúcnosť a trvalo udržateľný rozvoj. Dlhodobá spokojnosť investorov a obyvateľov pre nás pri tom hrá dôležitú úlohu.

Budujeme výnimočné objekty pre služby a priemysel, ktoré budú zodpovedať stále sa meniacom a narastajúcim požiadavkám aj v budúcnosti. Náš rozsiahly program realizácie je šitý na mieru najrôznejším prániam klientov. Siaha od čiastkových výkonov až po výstavbu projektov na kľúč. Zabezpečujeme investorovi vynikajúcu koordináciu a spoluprácu s pracovníkmi, dodržiavanie termínov a kvality, to všetko pri nasadení najlepších technológií aj z hľadiska ochrany životného prostredia.

2.6.2 Realizácia rekonštrukcií historických a pamiatkovo chránených stavieb

Realizujeme rekonštrukcie historických a pamiatkovo chránených budov tak, aby boli zachované pre budúce generácie v čo najlepšom stave. Naším cieľom je zabezpečiť kultúrne dedičstvo budúcim generáciám a zároveň zaistiť bezpečnosť a ochranu životného prostredia.

2.7 Najvýznamnejšie zákazky rokov 2016 – 2022

Ďalej uvádzame prehľad najvýznamnejších zákaziek, ktoré sa nám podarilo úspešne realizovať v posledných rokoch: viď www.strabag-pozemne.sk

2.8 Opis rozsahu registrácie v schéme EMAS vrátane zoznamu lokalít zahrnutých do tejto registrácie

2.8.1 Všeobecne

Predmetom registrácie v schéme EMAS sú nižšie uvedené činnosti a lokality.

2.8.2 Rozsah registrácie

Činnosti, ktoré sú súčasťou schémy EMAS:

- plánovanie a realizácia pozemných stavieb, priemyselných stavieb a obytných stavieb (SK NACE 41.2; 41.20; 41.20.1; 41.20.2; 42; 42.1; 42.11; 42.12; 42.13; 42.2; 42.21; 42.21.1; 42.21.2; 42.22; 42.9; 42.91; 42.99; 43; 43.1; 43.11; 43.12; 43.13; 43.2; 43.21; 43.22; 43.29; 43.3; 43.31; 43.32; 43.33; 43.34; 43.34.1; 43.34.2; 43.39; 43.9; 43.91; 43.99;
- obnova a rekonštrukcia historických a pamiatkovo chránených budov a národných kultúrnych pamiatok (SK NACE 43; 43.1; 43.11; 43.12; 43.13; 43.2; 43.21; 43.22; 43.29; 43.3; 43.31; 43.32; 43.33; 43.34; 43.34.1; 43.34.2; 43.39; 43.9; 43.91; 43.99; 43.99.1; 43.99.9).
- projektovanie a montáž betónových prefabrikátov (SK NACE 43.99; 43.99.1; 43.99.9; 71.12; 41.12.1; 71.12.2; 71.12.3; 71.12.9)

2.8.3 Zoznam zahrnutých lokalít

Lokality, ktoré sú súčasťou schémy EMAS:

- Mlynské Nivy 61/A, 820 15 Bratislava – mestská časť Ružinov,
- dočasné pracoviská (jednotlivé stavby).

3 Environmentálna politika

3.1 Všeobecne

Pri formulovaní Politiky vrcholové vedenie spoločnosti **STRABAG Pozemné staviateľstvo s.r.o.** vychádza z vízie, základných hodnôt a stratégie koncernu STRABAG SE.

Pre oblasť ochrany životného prostredia a energetickej efektívnosti je v koncerne STRABAG SE formulovaná politika, ktorá bola aktualizovaná k 16.9.2020:

Environmentálna a energetická politika

(príloha k Manažérskej príručke spoločnosti STRABAG SE)

Princípy

Sme presvedčení, že vďaka neustálemu zlepšovaniu nášho environmentálneho správania získavame komerčné a finančné výhody, pričom zároveň chránime životné prostredie každého miesta, na ktorom pôsobíme.

Pre zvýšenie úspechu našej obchodnej činnosti a spokojnosti zainteresovaných strán sme definovali ekologickú zodpovednosť ako strategickú činnosť v našej celokoncepcijnej stratégii. Usilujeme sa o znížovanie negatívneho dopadu na životné prostredie v rámci našej hlavnej obchodnej činnosti, ako aj v rámci celého dodávateľského reťazca, pokiaľ je to technicky možné a ekonomicky únosné.

Zaviazujeme sa, že v rámci našej činnosti zabezpečíme dodržiavanie všetkých právnych, zmluvných a iných požiadaviek, ktoré súvisia s ochranou životného prostredia a šetrným zaobchádzaním s energiou.

Preto sme vypracovali túto environmentálnu a energetickú politiku a vyžadujeme, aby jej zodpovedali všetky procesy a zdroje na všetkých úrovniach zodpovednosti.

V rámci periodického preskúmavania systému manažérstva environmentu a energií náš manažment túto environmentálnu a energetickú politiku kontroluje za účelom preukázania jej vhodnosti, účinnosti a zabezpečenia jej plnenia.

Stanovujeme si za cieľ:

- Zaviesť, udržiavať a neustále zlepšovať účinný systém manažérstva environmentu a energií
- Zabrániť znečisťovaniu životného prostredia všade, kde to môžeme našim konaním ovplyvniť
- Analyzovať výrobné procesy v rámci celého reťazca tvorby hodnôt z hľadiska ich nepriamych i priamych vplyvov
- Minimalizovať spotrebu prírodných zdrojov, energií a surovín, eliminovať vznik odpadov a súčasne podporovať opätovné použitie a recykliáciu vždy, keď je to možné
- Sledovať environmentálne a energetické ukazovatele, aby sme mohli pečať opatrenia za účelom neustáleho zlepšovania
- Rozširovať internú koncernovú spoluprácu pri hľadaní riešení udržiavateľného manažérstva environmentu a energií a dosiahnuť, aby bol celý reťazec tvorby hodnôt ekologický

Realizácia

Na zabezpečenie a ďalší rozvoj systému manažérstva environmentu a energií boli určené zodpovedné a poverené osoby.

Používame účinný systém manažérstva environmentu a energií podľa ISO 14001 alebo EMAS, ISO 50001 alebo inej rovnocennej normy a udržiavame ho.

Meriame, hodnotíme a riadime priame emisie CO₂ a usilujeme sa o prenesenie tejto požiadavky aj do našich dodávateľských reťazcov (Oblasť 3 Emisie).

Pri obstarávaní produktov a služieb, ktoré majú dopad na spotrebu energií, venujeme pozornosť ich energetickej účinnosti.

STRABAG
SOCIETAS EUROPAEA

Navrhujeme a implementujeme programy na dosiahnutie stanovených cieľov a míľnikov zameraných na ochranu životného prostredia.

Zaväzujeme sa chrániť a zlepšovať životné prostredie a biodiverzitu, napr. prostredníctvom zodpovedného nakladania s chemickými látkami.

Prírodné zdroje využívame uviďavo a šetrne, napr. tým, že naustále zvyšujeme podiel recyklácie alebo znižujeme spotrebu vody.

Zaväzujeme sa eliminovať prachové emisie, aby sme neznižovali kvalitu ovzdušia.

Víade, kde je to možné, prispievame k zníženiu spotraby fosílnych palív, napr. tým, že sa snažíme o využívanie najlepších dostupných technológií. Výrobné procesy sú navrhované, nastavované a kontrolované tak, aby boli energeticky efektívne.

Zameriavame sa na environmentálne prijateľný a energeticky šetrný manažment cestovania a pri organizovaní konferencií a rokovaní presadzujeme používanie digitálnych alternatív.

Zavádzame jednotné predpisy a definujeme minimálne štandardy pre manažment pohonných hmôt. Operatívne, ako aj centrálna a koncernová štábná úroveň môžu vhodným spôsobom a efektívne sledovať spotrebu pohonných hmôt.

Komunikácia

Dbáme, aby naša environmentálna a energetická politika a systém manažérstva boli pochopené, zavedené a dodržiavané na všetkých úrovniach našej organizácie. Stanovili sme si za cieľ podporiť náš systém predovšetkým pravidelnými a systematickými školeniami a monitorovať ho na základe pravidelne vykonávaných auditov. Snažíme sa preniesť tieto opatrenia aj do našich dodávateľských reťazov.

Zapájame všetky zúčastnené strany a budeme ich informovať o kritériách, ktoré majú byť v zmysle tejto environmentálnej a energetickej politiky dodržané.

Zabezpečíme, aby bola táto politika vhodným spôsobom distribuovaná a prístupná všetkým zainteresovaným stranám vrátane verejnosti.

Predstavenstvo

STRABAG
SOCIETAS EUROPAEA

STRABAG SE, Donau-City-Str. 9, 1220 Wien, tel. +43 1 22422-0, www.strabag.com
Strana 2 z 2, dátum schválenia: 16.8.2020

Na základe koncernovej „Environmentálnej a energetickej politiky“ a ostatných politík koncernu STRABAG SE vrcholové vedenie spoločnosti stanovilo a udržiava politiku ISM, v ktorej sú zahrnuté záväzky na správne environmentálne riadenie a na stanovovanie cieľov ochrany životného prostredia v súlade s kontextom organizácie. Environmentálna politika je tak súčasťou ISM ako „POLITIKA SYSTÉMU MANAŽÉRSTVA“, ktorá bola vyhlásená k 1.3.2022 (posledné vydanie). Sú v nej zohľadnené požiadavky záväzných predpisov pre preukazovanie zhody, pre realizáciu procesov, pre prevenciu znečisťovania a ochranu životného prostredia, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a iné.

Environmentálna politika je súčasťou strategického zámeru stanoveného vrcholovým vedením spoločnosti **STRABAG Pozemné staviťel'stvo s.r.o.** pre dosiahnutie vysokých parametrov realizovaných produktov, zabezpečenie prosperity spoločnosti a zabezpečenie ochrany životného prostredia. Pre širšiu verejnosť je Politika zverejnená na webovom sídle spoločnosti www.strabag-pozemne.sk a pre interných pracovníkov koncernu aj na intranete (STRANET).

Environmentálna politika poukazuje na to, aby podnik plnil predsavzatia a ciele vzťahujúce sa na ochranu a nápravu škôd spôsobených na životnom prostredí. Poskytuje rámec pre dlhodobé a krátkodobé ciele, ktoré chce organizácia dosiahnuť. Vyhlásenie environmentálnej politiky v organizácii je prvým krokom smerom k efektívnemu environmentálnemu manažérstvu. Po prijatí jej rámca si organizácia spracúva programy a postupy na dosiahnutie stanovených cieľov. Rámec environmentálnej politiky poskytuje informácie všetkým zainteresovaným stranám o cieľoch a zámeroch organizácie v oblasti ochrany životného prostredia. K tomu, aby environmentálna politika nebola len kusom papiera, musí organizácia preukázať, že vykonáva kroky na zlepšenie jej environmentálneho správania. Dôležité je, aby environmentálna politika vyjadrovala záväzok organizácie na trvalé zlepšovanie a prevenciu a musí byť v súlade s platnou legislatívou.

Celé znenie politiky:

POLITIKA SYSTÉMU MANAŽÉRSTVA

Spoločnosť STRABAG Pozemné staveľstvo s.r.o. je súčasťou jedného z najväčších európskych stavebných koncernov STRABAG SE a patrí aj medzi najvýznamnejšie stavebné spoločnosti na Slovensku.

Našou hlavnou činnosťou je realizácia všetkých druhov stavieb v oblasti pozemného staveľstva. Uistujeme sa, aby naša spoločnosť pre všetkých zákazníkov, dodávateľov, subdodávateľov, ako aj širšiu verejnosť predstavovala zárukou dôveryhodného partnera, ktorý dbá o záujmy všetkých zainteresovaných strán. Preto sa pri realizácii našich výkonov opierame o zásadu partnerstva, dôvery, inovatívnosti, skromnosti, angažovanosti, spoľahlivosti, rešpektu, solidarity a udržiateľnosti. S ohľadom na tieto hodnoty a s cieľom zabezpečiť efektívne riadenie v oblasti kvality, ochrany životného prostredia, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, informačnej bezpečnosti, kontinuity podnikania, protikorupčných opatrení a súladu s pravidlami (Compliance) sme sa rozhodli zaviesť a neustále zlepšovať integrovaný systém manažérstva v zmysle požiadaviek systému manažérstva zhotoviteľov vyhradených stavieb a uznávaných medzinárodných štandardov ISO 9001, ISO 14006, ISO 14001, EMAS, ISO 45001, ISO 27001, ISO 22301, ISO 37001 a ISO 19500 / ISO 37301, k čomu prijímame nasledovný záväzok:

- systematickým zvyšovaním kvality poskytovaných služieb pri príprave a realizácii pozemných stavieb, priemyselných stavieb a obytných súborov a pri obnove a rekonštrukcii historických a pamiatkovo chránených stavieb zabezpečiť plnenie požiadaviek našich zákazníkov a tým aj nárast výkonov spoločnosti,
- zvyšovať technológie a technologické postupy, ktoré majú menší vplyv na životné prostredie, ako predpoklad prevencie znečisťovania a usilovať sa o šetrné zaobchádzanie s energiou a surovinami, znižovanie emisií a o minimalizáciu vzniku odpadov a havárií,
- zvyšovať technológie, využívať technologické postupy a zabezpečovať pracovné prostredie, ktoré poskytuje požadovanú bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov, ako predpoklad prevencie pred nehodami, pracovnými úrazmi a chorobami z povolania,
- podporovať priebežnú aktualizáciu hardvérového a softvérového vybavenia a vykonávať opatrenia, ktoré umožnia plnenie všetkých aplikovateľných požiadaviek spojených s informačnou bezpečnosťou, ako predpoklad prevencie pred udalosťami a incidentmi informačnej bezpečnosti a kontinuity podnikania,
- eliminovať korupčné správanie a posilňovať pracovníkov, aby bez strachu z odvetných opatrení vyjadrovali obavy a v dobrej viere alebo na základe odôvodnenej domnienky oznamovali protispoločenskú činnosť, ktorá by mohla vykazovať znaky korupčného správania,
- podporovať zmocencov a partnerov pre Business Compliance, aby mohli nezávisle vykonávať dohľad nad dodržiavaním protikorupčných predpisov a súladu s pravidlami a vykonávať príslušné opatrenia,
- uprednostňovať dodávateľov a subdodávateľov, ktorí sú ohľaduplní voči životnému prostrediu a presadzovať u nich dodržiavanie pravidiel v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci rovnako, ako u našich vlastných pracovníkov,
- analyzovať príležitosti a riziká, ktoré sú spojené s našou činnosťou, využiť ich potenciál alebo naopak včas vykonať také nápravné činnosti, ktoré eliminujú ich negatívny vplyv,
- dodržiavať právne a iné požiadavky, ktoré sme sa zaviazali plniť a ktoré sa vzťahujú k našim environmentálnym aspektom, rizikám bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, rizikám informačnej bezpečnosti, rizikám kontinuity podnikania, protikorupčným rizikám a rizikám súladu s predpismi Compliance,
- sledovať a vyhodnocovať ukazovatele, ktoré odzrkadľujú stav a vývoj našich procesov, určovať ciele a definovať programy na ich dosiahnutie,
- zabezpečovať požadovaný úroveň odbornej kvalifikácie, komunikácie a povedomia v oblasti kvality, ochrany životného prostredia, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, informačnej bezpečnosti, kontinuity podnikania, protikorupčných opatrení a Compliance u všetkých našich pracovníkov, ako aj u príslušných zainteresovaných strán a vytvárať potrebné technické, organizačné, finančné a personálne predpoklady za účelom neustáleho zlepšovania nášho integrovaného systému manažérstva a celkovej výkonnosti našej spoločnosti.

V Bratislave, dňa 1.3.2022

Ing. Martin Volčko Ing. Vladimíra Urbanová Ing. Sylvia Imreová
Konatelia – predstavitelia manažmentu

www.strabag-pozemne.sk

3.2 Stručný opis systému environmentálneho manažérstva organizácie

Environmentálne manažérstvo spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** je trvalou súčasťou ISM, ktorý vychádza z požiadaviek noriem pre systém manažérstva kvality (ISO 9001 a ISO 10006), systém manažérstva environmentu (ISO 14001), systém manažérstva bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (ISO 45001), systém manažérstva informačnej bezpečnosti (ISO/IEC 27001), systém manažérstva kontinuity podnikania (ISO 22301), systém manažérstva proti korupcii (ISO 37001) a systém manažérstva Compliance (ISO 37301). Procesy tohto ISM sú identifikované, zdokumentované, riadené a zdroje pre jeho fungovanie sú zabezpečené. Osobou zodpovednou za tieto procesy je „Poverenec pre SM“.

Systém manažérstva environmentu je tiež založený na procesnom prístupe. Procesy sú efektívne a správne udržiavané. Organizácia je projektovo riadená s cieľom neustáleho zlepšovania a funguje na princípoch "PDCA". Vedenie organizácie kladie veľký dôraz na kvalitu a výkonnosť procesov vrátane procesov systému manažérstva environmentu, ktorého základné požiadavky sú opísané v smernici 2.4.1 PS 01 "Riadenie ochrany životného prostredia".

Plánovanie systému manažérstva environmentu slúži na jeho neustále zlepšovanie, napĺňanie environmentálnej politiky a zlepšovanie environmentálneho správania spoločnosti. Aby bolo toto zlepšovanie cielené a efektívne, sú každoročne identifikované významné environmentálne aspekty, aby sa pre ne mohli stanoviť cieľové hodnoty (merateľné alebo hodnotiteľné).

Riadenie ochrany životného prostredia vychádza zo záväzkov v environmentálnej politike a je založené na identifikácii a hodnotení vplyvov významných environmentálnych aspektov vo vzťahu k právnym a iným požiadavkám, ktoré sa spoločnosť zaviazala plniť. Súčasťou riadenia ochrany životného prostredia je samotné riadenie realizácie stavieb, zvyšovanie pripravenosti na havarijné situácie, stanovovanie cieľov a cieľových hodnôt a realizácia environmentálnych programov. Uvedené oblasti sú pravidelne monitorované a hodnotené v rámci Preskúmania manažmentom.

Základný prehľad dokumentov, ktoré sú nástrojom environmentálneho manažérstva v organizácii:

- Politika systému manažérstva,
- 1.3 PS 01 Príručka systému manažérstva,
- 2.1 SV 01 Riadenie ľudských zdrojov,
- 2.2 PS 01 Zdokumentované informácie,
- 2.4.1 PS 01 Riadenie ochrany životného prostredia,
- 4.2 PS 01 Interné audity,
- 4.2. PS 02 Riadenie nezhodného produktu a nápravné činnosti.

4 Environmentálne aspekty

4.1 Všeobecne

Proces identifikácie a hodnotenia environmentálnych aspektov možno rozdeliť do týchto fáz:

- výber činností, služieb či výrobkov,
- identifikácia environmentálnych aspektov,
- identifikácia druhu environmentálneho aspektu (priamy, nepriamy),
- identifikácia prevádzkových podmienok (bežné, havarijné),
- identifikácia vplyvu environmentálneho aspektu na životné prostredie,
- hodnotenie významnosti environmentálnych aspektov s dopadom na životné prostredie pomocou stanovených kritérií.

Pri hodnotení významnosti environmentálneho aspektu spoločnosť **STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.** zvažuje nasledujúce aspekty:

- miera pôsobenia environmentálneho aspektu vzhľadom na celkovú prevádzkovú dobu,
- plnenie právnych a iných relevantných požiadaviek v súvislosti s daným environmentálnym aspektom,
- investície a straty, ktoré sú vyvolané vznikom daného environmentálneho aspektu a pôsobením jeho environmentálneho vplyvu,
- požiadavky a názory záujmových strán súvisiace s daným environmentálnym aspektom a jeho vplyvmi,
- stupeň negatívneho pôsobenia environmentálneho aspektu na zložky životného prostredia a človeka.

Významné environmentálne aspekty sú podkladom pre stanovenie environmentálnych cieľov a cieľových hodnôt, a tým aj pre zlepšovanie environmentálneho správania spoločnosti.

Spôsob identifikácie a hodnotenia významnosti environmentálnych aspektov činností, služieb a výrobkov je v spoločnosti **STRABAG pozemné staviteľstvo s.r.o.** uvedený v procesnej smernici č. 2.4.1 PS 01 Riadenie ochrany životného prostredia a v samotných „Registroch environmentálnych aspektov“.

4.2 Významné priame environmentálne aspekty

Významné priame environmentálne aspekty sú také, ktoré vedú k významným dopadom spoločnosti **STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.** na životné prostredie a organizácia ich môže ovplyvniť priamo.

Priame environmentálne aspekty sa v podmienkach organizácie vzťahujú najmä na:

- prašnosť (vplyv na pracovné prostredie a okolie),
- chemické látky používané pri výstavbe (vplyv na povrchové a podzemné vody),
- ropné látky a emisie (vplyv na povrchové a podzemné vody, ovzdušie),
- hlučnosť a vibrácie (vplyv na pracovné prostredie a okolie),
- elektrická energia (spotreba a využívanie „zelenej“ energie – tzn. energie z obnoviteľných zdrojov),
- produkcia odpadov (recyklácia, minimalizácia vzniku odpadu),
- výkopová zemina (materiálové zhodnotenie, vplyv na vodu, pracovné prostredie a okolie).

Environmentálne aspekty sú identifikované pre všetky činnosti a používané stavebné materiály.

Environmentálne aspekty sú identifikované pri zohľadnení podmienok bežných a havarijných stavov, ktoré sa vzťahujú na činnosti minulé, súčasné i plánované. Environmentálne aspekty môžu byť priame a nepriame (stavba po ukončení svojej životnosti). Za identifikáciu environmentálnych aspektov zodpovedá Environmentalistka / Koordinátorka OŽP.

Metodika hodnotenia:

Hodnotenie významnosti vykonáva pracovný tím zložený z Koordinátora pre systémy manažérstva pre Slovensko, Environmentalistky / Koordinátorky OŽP, prípadne Hlavného stavbyvedúceho. Tím vykonáva hodnotenie podľa nižšie uvedených kritérií. Pre vyhodnotenie významnosti aspektov a vplyvu sú rozhodujúce nasledovné kritériá:

- K1 – miera pôsobenia daného environmentálneho aspektu vzhľadom na celkovú dobu prevádzky,
- K2 – plnenie záväzných povinností v súvislosti s environmentálnym aspektom,
- K3 – investície a straty vyvolané vznikom daného environmentálneho aspektu a pôsobením jeho vplyvu,
- K4 – požiadavky a názory zainteresovaných strán súvisiace s daným environmentálnym aspektom alebo jeho dopadom,
- K5 – stupeň negatívneho pôsobenia environmentálneho na zložky životného prostredia a človeka.

Hodnotenie významnosti environmentálneho aspektu sa vykonáva na princípe bodovania od 1 do 4, pričom hodnota 1 predstavuje najmenší negatívny vplyv na životné prostredie a 4 najväčší negatívny vplyv na životné prostredie. Výsledná známka sa vypočíta ako súčet súčinu pridelených bodov s váhami (dôležitosťou) daných kritérií (napr. $4 \times 1 + 2 \times 3 + 3 \times 2 + 2 \times 2 + 2 \times 2 = 24$).

Minimálny počet bodov, ktorý môže environmentálny aspekt dosiahnuť, je 10 (v prípade, že je environmentálnemu aspektu pri všetkých piatich kritériách pridelený 1 bod, t. j. $1 \times 1 + 1 \times 3 + 1 \times 2 + 1 \times 2 + 1 \times 2 = 10$).

Maximálny počet bodov, ktorý môže environmentálny aspekt dosiahnuť, je 40 (v prípade, že sú environmentálnemu aspektu pri všetkých piatich kritériách pridelené 4 body, t. j. $4 \times 1 + 4 \times 3 + 4 \times 2 + 4 \times 2 + 4 \times 2 = 40$). Ak environmentálny aspekt dosiahne menej ako 17 bodov, považuje sa za bezvýznamný (kategória "A"), ak dosiahne 17 až 24 bodov, považuje sa za významný (kategória "B"), ak dosiahne viac ako 24 bodov, považuje sa za veľmi významný (kategória "C").

Informácie, týkajúce sa environmentálnych aspektov, sú zhrnuté v procesnej smernici č. 4.2.1 PS 01 Riadenie ochrany životného prostredia a v samotných Registroch environmentálnych aspektov pre Direkciiu TT a jednotlivé stavby. Pre environmentálne aspekty sú každoročne stanovované environmentálne ciele, opatrenia na ich dosiahnutie, zodpovednosť, prostriedky, časový rámec a spôsob ich vyhodnotenia.

Preskúmanie Registra environmentálnych aspektov a jeho aktualizácia sa vykonáva:

- 1 x ročne pred začiatkom stavebnej sezóny a pri príležitosti spracovania podkladov pre Preskúmanie manažmentom,
- pri výskyte nového environmentálneho aspektu,
- pri výskyte havarijnej situácie alebo ekologickej havárie,
- pri zmene hodnotenia environmentálneho aspektu resp. pri zmene jeho významnosti.

Významné environmentálne aspekty v spoločnosti **STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.** sú súčasťou Registrov environmentálnych aspektov – vid' nižšie uvedený príklad:

Register environmentálnych aspektov

ČINNOSŤ	EA (čím vplýva na životné prostredie)	DRUH EA	PREVÁDZKOVÉ PODMIENKY	VPLYV EA NA ŽP (na čo vplýva)	KRITÉRIUM Č. 1 (miera pôsobenia vzniku daného EA vzhľadom na celkovú prevádzkovú dobu)	KRITÉRIUM Č. 2 (odporúčania právnych a iných relevantných požiadaviek v súvislosti s daným EA)	KRITÉRIUM Č. 3 (investície a straty, ktoré sú vyvolané vznikom daného EA a pôsobením jeho environmentálneho vplyvu)	KRITÉRIUM Č. 4 (požiadavky a názory zainteresovaných strán súvisiace s daným EA a jeho vplyvmi)	KRITÉRIUM Č. 5 (stupeň negatívneho pôsobenia EA na zložky ŽP a človeka)	HODNOTENIE EA	HODNOTENIE EEA ("A", "B", "C")
					1	3	2	2	min. 10, max. 40		
Administratíva											
Činnosť v kanceláriách	papier	priamy	bežné	zdroje	3	1	1	1	1	12	A
	elektrická energia	priamy	bežné	zdroje	4	1	3	1	1	17	B
	odpad	priamy	bežné	voda, pôda	2	1	1	1	2	13	A
Pomocné prevádzky	spaškové vody	priamy	bežné	voda	2	1	2	1	2	15	A
	chemické látky	priamy	bežné	voda	2	1	1	1	2	13	A
	odpad	priamy	bežné	voda, pôda, vzduch	2	1	2	1	3	17	B
Údržba a opravárenská činnosť	ropné látky, emisie	priamy	bežné	voda, pôda, vzduch	3	1	2	1	3	18	B
	ropné látky, emisie	priamy	havarijné	voda, pôda, vzduch	1	1	2	3	4	22	B
	prach	priamy	bežné	vzduch, pracovné prostredie	2	2	1	2	2	18	B
Príprava stavebných prác	hluk	priamy	bežné	pracovné prostredie	3	2	1	2	2	19	B
	elektrická energia	priamy	bežné	zdroje	2	1	3	1	1	15	A
	ropné látky, emisie	priamy	bežné	voda, pôda, vzduch	3	1	2	1	3	18	B
	ropné látky, emisie	priamy	havarijné	voda, pôda, vzduch	1	1	3	3	4	24	B
	odpad	priamy	bežné	voda, pôda, vzduch	2	1	3	1	2	17	B
	prach	priamy	bežné	vzduch	3	2	1	2	2	19	B
	hluk, vibrácie	priamy	bežné	pracovné prostredie	3	2	1	2	2	19	B
Zemné práce	ropné látky, emisie	priamy	bežné	voda, pôda, vzduch	3	1	2	1	3	18	B
	ropné látky, emisie	priamy	havarijné	voda, pôda, vzduch	1	1	3	3	4	24	B
	zemina	priamy	bežné	pôda, pracovné prostredie, voda	3	2	4	2	1	23	B
	prach	priamy	bežné	vzduch	2	2	1	2	2	18	B
	elektrická energia	priamy	bežné	pracovné prostredie	3	2	1	2	2	19	B
	ropné látky, emisie	priamy	bežné	zdroje	3	1	3	1	1	16	A
	ropné látky, emisie	priamy	bežné	voda, pôda, vzduch	3	1	2	1	3	18	B
Hrubá stavba a dokončovacie práce	ropné látky, emisie	priamy	havarijné	voda, pôda, vzduch	1	1	3	3	4	24	B
	odpad	priamy	bežné	voda, pôda, vzduch	2	1	3	2	2	19	B
	chemické látky	priamy	bežné	voda, pôda, pracovné prostredie	2	1	2	1	3	17	B
	odpad	nepriamy	bežné	pôda	2	2	2	4	2	24	B

Register environmentálnych aspektov bol spracovaný na základe vplyvov jednotlivých činností stavieb realizovaných v roku 2022 na životné prostredie.

Výhodiskovým podkladom pre hodnotenie jednotlivých kritérií boli rozhodnutia príslušných Okresných úradov, Odboru starostlivosti o životné prostredie a ostatných dokumentov súvisiacich s ochranou životného prostredia na stavbách (napr. lokalita stavby, chránené územie na pozemkoch stavieb a ich okolí, stupeň ochrany vodných zdrojov, stavby v okolí vodných tokoch, ...).

4.3 Významné nepriame environmentálne aspekty

Významné nepriame environmentálne aspekty sú také, ktoré majú významný environmentálny vplyv ale spoločnosť **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** ich môže ovplyvniť iba nepriamo (napr. prostredníctvom dodávateľov a subdodávateľov).

Nepriame environmentálne aspekty sa v podmienkach spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** vzťahujú najmä na:

- problémy súvisiace so životným cyklom výrobkov (projekt, preprava, využívanie a zhodnotenie materiálu, napríklad pri recyklácii odpadu v rámci búracích prác a pod., odstránenie odpadu),
- výber a zloženie služieb (napr. projekt alebo výstavba),
- administratívne a plánovacie rozhodnutia (napríklad stavebné povolenie),
- použitá technológia,
- vplyv v oblasti životného prostredia a správania dodávateľov a subdodávateľov,
- využívanie a kontaminácia pôdy následkom správania dodávateľov a subdodávateľov,
- využívanie prírodných zdrojov a surovín (vrátane energie),
- používanie stavebných materiálov dodávateľom a subdodávateľom,
- miestne problémy súvisiace s výstavbou (hluk, vibrácie, prach, vzhľad atď.) následkom, správania dodávateľov a subdodávateľov,
- dopravné problémy (pri výstavbe).

Metodika identifikácie a hodnotenia významnosti je rovnaká ako v predchádzajúcom prípade (pozri ods. 4.2 tohto dokumentu).

Významné nepriame environmentálne aspekty v spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** sú súčasťou Registrov environmentálnych aspektov – vid' nižšie uvedený príklad.

Register nepriamych environmentálnych aspektov – realizácia stavieb

ČINNOSŤ	EA	DRUH EA	PREVÁDZKOVÉ PODMIENKY	VPLYV EA NA ŽP	K 1	K 2	K 3	K 4	K 5	HODNOTENIE EA	HODNOTENIE EA ("A", "B", "C")		
					1	3	2	2	2	min. 10, max. 40	A	B	C
Stavebná činnosť													
Prípravné stavebné práce - subdodávateľa	prach	nepriamy	bežné	vzduch, pracovné prostredie	2	2	1	2	2	18		B	
	hluk	nepriamy	bežné	pracovné prostredie	3	2	1	2	2	19		B	
	elektrická energia	nepriamy	bežné	zdroje	2	1	3	1	1	15	A		
	ropné látky, emisie	nepriamy	bežné	voda, pôda, vzduch	3	1	2	1	3	18		B	
	ropné látky, emisie	nepriamy	havarijné	voda, pôda, vzduch	1	1	3	3	4	24		B	
	odpad	nepriamy	bežné	voda, pôda, vzduch	2	1	3	1	2	17		B	

ČINNOST	EA	DRUH EA	PREVÁDZKOVÉ PODMIENKY	VPLYV EA NA ŽP	K 1	K 2	K 3	K 4	K 5	HODNOTENIE EA	HODNOTENIE EA ("A", "B", "C")		
					1	3	2	2	2	min. 10, max. 40	A	B	C
Montážne práce - subdodávateľa	prach	nepriamy	bežné	vzduch	2	2	1	2	2	18		B	
	hluk, vibrácie	nepriamy	bežné	pracovné prostredie	3	2	1	2	2	19		B	
	elektrická energie	nepriamy	bežné	zdroje	3	1	3	1	1	16	A		
	ropné látky, emisie	nepriamy	bežné	voda, pôda, vzduch	3	1	2	1	3	18		B	
	ropné látky, emisie	nepriamy	havarijné	voda, pôda, vzduch	1	1	3	3	4	24		B	
	odpad	nepriamy	bežné	voda, pôda, vzduch	2	1	3	2	2	19		B	
	chemické látky	nepriamy	bežné	voda, pôda, pracovní prostredie	2	1	2	1	3	17		B	
Stavba po ukončení doby životnosti	odpad	nepriamy	bežné	pôda	2	2	2	4	2	24		B	

5 Environmentálne ciele vo vzťahu k významným environmentálnym aspektom a vplyvom na životné prostredie

5.1 Všeobecné ciele

K všeobecným a trvalým cieľom spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** patria:

- zabezpečovať realizáciu stavieb v najvyššej možnej kvalite pri dodržiavaní termínov, požiadaviek právnych a zmluvných predpisov, s využitím najnovších stavebných technológií,
- výberom vhodnej technológie zabezpečovať úsporu energie, nielen pri výstavbe, ale aj pri následnom prevádzkovaní stavby,
- podporovať využívanie recyklovaných materiálov a tým prispievať k trvalo udržateľnému rozvoju a obehovému hospodárstvu,
- zvyšovať kompetencie zamestnancov v oblasti kvality, ochrany životného prostredia, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- používať „zelenú“ energiu (z obnoviteľných zdrojov) na stavbách v 100% odbere.

5.2 Špecifické ciele

Vrcholové vedenie na základe vyhlásenej environmentálnej politiky vyhlasuje každoročne ciele na podporu ochrany životného prostredia. Na tieto ciele nadväzujú podrobné programy. Vedenie v pravidelných intervaloch (min. 1x ročne) vykonáva analýzu plnenia prijatých cieľov a následne aktualizáciu a vyhlásenie nových cieľov.

Vyhodnotenie cieľov za rok 2022:

Org. jedn. / lokalita	Dlhodobé ciele	Krátkodobé ciele	Opatrenia	Východisková hodnota k 31.12.2021	Cieľová hodnota k 31.12.2022
TT / stavby	Udržiavať pozíciu silnej značky na slovenskom stavebnom trhu v oblasti Pozemného staviteľstva a zvyšovať efektívnosť fungovania systému manažérstva environmentu	Zvýšiť environmentálne povedomie v oblasti ochrany životného prostredia, nakladania s odpadmi a riešenia havarijných situácií	Účasť na odborných školeniach a seminároch environmentalistov a pracovníkov zabezpečujúcich rozvoj environmentálneho manažérstva	všetky stavby	Cieľ splnený (3. ročník školenia ZSPS zameraného na problematiku odpadového hospodárstva v stavebnom odvetví dňa 12.07.2022; e-learningové SK_Školenie_EMAS pre pracovníkov pozemného staviteľstva; prezenčné školenia pre vlastných pracovníkov a pracovníkov subdodávateľov na stavbách)
		Zabezpečenie školení na zvyšovanie environmentálneho povedomia - školenie hlavných stavbyvedúcich, školenie vlastných pracovníkov, školenie subdodávateľov, e-Learning			
		Zabezpečiť interné audity a kontrolnú činnosť na stavbách	Zabezpečenie interných auditov a kontrol zameraných na kontrolu dodržiavania požiadaviek v oblasti OŽP zo strany interných audítorov (STRAconform)	Direkcia a všetky Oblasti (6 x STRAconform; 556 x MoreApp)	Cieľ splnený (7 x STRAconform; priebežné kontroly v aplikácii MoreApp)
			Zabezpečenie interných auditov a kontrol zameraných na kontrolu dodržiavania požiadaviek v oblasti OŽP zo strany interných audítorov i vedúcich pracovníkov (MoreApp)		
TT / stavby	Zvyšovať podiel druhotných surovín na stavbách a podiel recyklácie stavebných odpadov	Zvýšiť podiel materiálneho zhodnocovania odpadov na min. 85%	Odovzdávanie stavebných odpadov na materiálne zhodnotenie (príprava na opätovné použitie, zber, recyklácia...) Odovzdávanie zeminy na spätné zasypávanie	82%	Cieľ splnený - 99%
		Udržať podiel materiálneho zhodnocovania stavebných odpadov a odpadov z demolícií (odpady začínajúce kat. č. 17 bez zeminy) na min. 98%	Odovzdávanie stavebných odpadov na materiálne zhodnotenie (príprava na opätovné použitie, zber, recyklácia...)	98%	Cieľ nesplnený - 97% (rozdiel 1%)
TT / sídlo, stavby	Znižovať spotrebu surovín, neobnoviteľných zdrojov energie, množstvo emisií a smerovať ku klimatickej neutralite - do 2025 klimaticky neutrálna administratívne činnosti, do 2030 klimaticky neutrálna stavebné projekty	Zvýšiť efektívnosť stavebnej výroby vyššou presnosťou a znížením množstva emisií a odpadov nasadením stavebných mechanizmov s využitím 3D-technológií, konceptov LEAN a BIM	Zabezpečenie 3D-technológií pri ovladaní stavebných mechanizmov (3D-úprava terénu, 3D-frézovanie...)	používanie pôvodných technológií stavebnej výroby	Cieľ splnený (spolupáca s BMTI pri nasadzovaní mechanizácie, aplikácia postupov LEAN, BIM, digitálne projektové úložiská DropBox na každom projekte, aktívne využívanie aplikácie DALUX, či funkcionality "easyfeedback" v rámci aplikácie STRAtheK)
			Ďalšia podpora nasadzovania nástrojov LEAN (Pull Planning, 5S atď.)		
			Ďalšia podpora nasadzovania nástrojov BIM		
			Ďalšia podpora digitalizácie pri riadiacich, výrobných i podporných činnostiach (rozšírenie EDMS (el. document management) o TEAMS na každom novom projekte - Dropbox a TEAMS; nasadenie nástroja "easyfeedback" na zisťovanie spätnej väzby od zákazníka; inštalácia SW Be-Soft ako terminálovej aplikácie		
		Znížiť množstvo emisií skleníkových plynov z PHM na max. 3,37 t CO ₂ /prac. zamestnanec ⁻¹	Podpora novej kampane "Ready. ECO. Go.!"	3,85 t CO ₂ /zamestnanec ⁻¹	Cieľ nesplnený - 5,66 t CO ₂ /zamestnanec ⁻¹ (pracovníci informovaní prostredníctvom e-mailov a e-learningového školenia; nabíjacia stanica a elektromobil dodaný až v prvej polovici 2023)
			Podpora elektromobility - inštalácia nabíjacej stanice v sídle spoločnosti a zakúpenie referenčného elektromobilu		
Nasadenie stavebnej mechanizácie s využívaním akumulácie tlakovej energie na vykrytie výkonových špičiek a pod.					

Na rok 2023 sú stanovené nasledujúce špecifické ciele vo vzťahu k významným environmentálnym aspektom:

Org. jedn. / lokalita	Dlhodobé ciele	Krátkodobé ciele	Opatrenia	Východisková hodnota k 31.12.2022	Cieľová hodnota k 31.12.2023
TT / stavby	Udržiavať pozíciu silnej značky na slovenskom stavebnom trhu v oblasti Pozemného staviteľstva a zvyšovať efektívnosť fungovania systému manažérstva environmentu	Zvýšiť environmentálne povedomie v oblasti ochrany životného prostredia, nakladania s odpadmi a riešenia havarijných situácií	Účast' na odborných školeniach a seminároch environmentalistov a pracovníkov zabezpečujúcich rozvoj environmentálneho manažérstva	všetky stavby	všetky stavby
			Zabezpečenie školení na zvyšovanie environmentálneho povedomia - školenie hlavných stavbyvedúcich, školenie vlastných pracovníkov, školenie subdodávateľov, e-Learning		
		Zabezpečiť interné audity a kontrolnú činnosť na stavbách	Zabezpečenie interných auditov a kontrol zameraných na kontrolu dodržiavania požiadaviek v oblasti OŽP zo strany interných auditorov (STRAconform)	Direkcia a všetky Oblasti (7 x STRAconform)	Direkcia a všetky Oblasti (min. 5 x STRAconform)
			Zabezpečenie interných auditov a kontrol zameraných na kontrolu dodržiavania požiadaviek v oblasti OŽP zo strany interných auditorov i vedúcich pracovníkov (MoreApp)		
TT / stavby	Zvyšovať podiel druhotných surovín na stavbách a podiel recyklácie stavebných odpadov	Udržiavať podiel materiálneho zhodnocovania odpadov na úrovni z roku 2022 (99%)	Odovzdávanie stavebných odpadov na materiálne zhodnotenie (príprava na opätovné použitie, zber, recyklácia...)	99%	≥99%
			Odovzdávanie zeminy na spätné zasypávanie		
		Zvýšiť podiel materiálneho zhodnocovania stavebných odpadov a odpadov z demolácií (odpady začínajúce kat. č. 17 bez zeminy) na min. 98%	Odovzdávanie stavebných odpadov na materiálne zhodnotenie (príprava na opätovné použitie, zber, recyklácia...)	97%	≥98%
TT / sídlo, stavby	Znižovať spotrebu surovín, neobnoviteľných zdrojov energie, množstvo emisií a smerovať ku klimatickej neutralite - do 2025 klimaticky neutrálne administratívne činnosti, do 2030 klimaticky neutrálne stavebné projekty	Zvýšiť efektívnosť stavebnej výroby vyššou presnosťou a znížením množstva emisií a odpadov nasadením stavebných mechanizmov s využitím 3D-technológií, konceptov LEAN a BIM	Zabezpečenie 3D-technológií pri ovladaní stavebných mechanizmov (3D-úprava terénu, 3D-frézovanie...)	používanie pôvodných technológií stavebnej výroby	používanie nových technológií stavebnej výroby
			Ďalšia podpora nasadzovania nástrojov LEAN (Pull Planning, 5S atď.)		
			Ďalšia podpora nasadzovania nástrojov BIM		
			Ďalšia podpora digitalizácie pri riadení, výrobných i podporných činnostiach (rozšírenie EDMS (el. document management) o TEAMS na každom novom projekte - Dropbox a TEAMS; nasadenie nástroja "easyfeedback" na zisťovanie spätnej väzby od zákazníka; inštalácia SW Be-Soft ako terminálovej aplikácie		
		Znížiť uhlíkovú stopu z PHM pod 2,00 kg CO ₂ -produkt. hod. ⁻¹	Podpora elektromobility, prispôsobenie jazdy ekologickému režimu, priebežné sledovanie FuelTracker zo strany jednotlivých Oblastí	2,11 kg CO ₂ -produkt. hod. ⁻¹	≤ 2,00 kg CO ₂ -produkt. hod. ⁻¹
			Podpora elektromobility - inštalácia nabíjacej stanice v sídle spoločnosti a zakúpenie referenčného elektromobilu		
			Nasadenie stavebnej mechanizácie s využívaním akumulácie tlakovej energie na vykrytie výkonových špičiek a pod.		

6 Opatrenia na zlepšenie vplyvu činnosti organizácie na životné prostredie s ohľadom na významné environmentálne aspekty

6.1 Všeobecne

Zavedené opatrenia na zlepšenie environmentálneho správania spoločnosti **STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.**, na dosiahnutie všeobecných a špecifických cieľov a na zabezpečenie súladu s platnými právnymi predpismi v oblasti ochrany životného prostredia vychádzajú z princípov Demingovho cyklu PDCA a požiadaviek medzinárodného štandardu ISO 14001.

Spoločnosť **STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.** identifikovala procesy a činnosti, ktoré majú alebo môžu mať významné environmentálne aspekty a riadi ich v súlade so svojou environmentálnou politikou. Organizácia má spracované a udržiavané Registre environmentálnych aspektov, ktoré sú podkladom pre riadenie prevádzky takým spôsobom, aby boli ich negatívne environmentálne vplyvy čo najviac minimalizované. Vplyv činnosti organizácie v súvislosti s dôsledkami environmentálnych aspektov je monitorovaný prostredníctvom prevádzkových kontrol, interných a externých auditov.

Organizácia má stanovené zodpovednosti a právomoci v oblasti OŽP na koncernovej, tak aj na internej úrovni. Za nastavenie systému manažérstva a controlling zodpovedá Koncernová štábná oblasť STRABAG HSW&MS a interné oddelenie BOZP, QM, OŽP, ktorého súčasťou je aj interný kľúčový pracovník – Environmentalistka / Koordinátorka OŽP. Na stavbe za ochranu životného prostredia zodpovedá Hlavný stavbyvedúci (TGL) a príslušní Stavbyvedúci (BLT) a za dodržiavanie stanovených požiadaviek všeobecne všetci pracovníci, o čom sú aj pravidelne preškoľovaní (opakované školenia pre zvýšenie environmentálneho povedomia pracovníkov vrátane subdodávateľov).

Už pri uzatváraní zmlúv so zákazníkmi zodpovedný pracovník preskúma, či požiadavka zákazníka je splniteľná z hľadiska OŽP a či neprinesie spoločnosti problémy s plnením právnych a iných požiadaviek v tejto oblasti.

Organizácia zároveň kladie požiadavky aj na subdodávateľov, pričom v rámci riadenia realizácie stavby vykonáva kontrolu ich činností. Požiadavky na subdodávateľov z hľadiska nepriamych environmentálnych aspektov sa premietajú aj do hodnotenia a výberu subdodávateľov a dodávateľov v rámci koncernovej aplikácie STRABIS a následne aj do dodávateľských zmlúv.

Organizácia má spracované postupy havarijnej pripravenosti.

Pre každú stavbu je spracovaný „**Plán ochrany životného prostredia (OŽP) pre realizáciu stavby**“ (ďalej len Plán OŽP).

Je v ňom kompletne zapracovaná legislatíva SR týkajúca sa ochrany životného prostredia a spracováva sa konkrétne na danú stavbu z podkladov EIA, príslušných povolení a podľa technickej dokumentácie.

Za spracovávanie Plánu OŽP je zodpovedná Environmentalistka / Koordinátorka OŽP spoločnosti **STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.**, ktorá Hlavného stavbyvedúceho zaškolí o aplikácii platnej legislatívy z oblasti ochrany životného prostredia a požiadaviek príslušných orgánov štátnej správy pre konkrétnu stavbu. Hlavný stavbyvedúci následne zaškolí vlastných pracovníkov na stavbe a poverí jedného z nich, aby zabezpečil školenie subdodávateľov. Všetky záznamy zo

školenia sú potvrdené menami a podpismi školených pracovníkov a podpisom školiteľa. Týmto spôsobom sú o ochrane životného prostredia oboznámení všetci pracovníci na stavbe.

Za dodržiavanie ochrany životného prostredia na danej stavbe zodpovedá Hlavný stavbyvedúci. Na stavbách sú vykonávané priebežné kontroly zo strany interných pracovníkov organizácie, ako aj interné a externé audity zo strany koncernových pracovníkov a pracovníkov certifikačných orgánov a environmentálnych overovateľov.

Externý audit podľa medzinárodného štandardu ISO 14001 a environmentálne overovanie podľa schémy EMAS prebieha 1x ročne.

Obsah Plánu OŽP pre realizáciu stavby

1 DÔLEŽITÉ TELEFÓNNE ČÍSLA

2.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE CHARAKTERIZUJÚCE STAVENISKO
3.	ZÁMER A CIEĽ
4.	POJMY (ZO ZÁKONA Č. 79/2015 Z. Z.)
5.	SKRATKY
6.	SÚVISIACA DOKUMENTÁCIA.....
7.	OCHRANA PRÍRODY
8.	OCHRANA VÔD
9.	OCHRANA OVZDUŠIA
10.	KOMPETENCIE
11.	KONTROLA DODRŽIAVANIA „PLÁNU OŽP PRE REALIZÁCIU STAVBY“
12.	HYGIENICKÉ ZARIADENIA NA STAVBE.....
13.	PLÁN NAKLADANIA S ODPADOM.....
14.	NAKLADANIE S NEBEZPEČNÝMI CHEMICKÝMI LÁTKAMI A ZMESAMI
15.	LIKVIDÁCIA MATERIÁLU Z VÝKOPOV
16.	HLUK A VIBRÁCIE.....
17.	ZÁSADY PRE UDRŽIAVANIA PORIADKU NA STAVBE.....
18.	HAVARIJNÉ STAVY
19.	VÝSTRAŽNÉ PIKTOGRAMY

PRÍLOHA Č. 1 K PLÁNU OŽP:

ZOZNAM ČINNOSTÍ RELEVANTNÝCH PRE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE (ENVIRONMENTÁLNE ASPEKTY STAVBY)

PRÍLOHA Č. 2 K PLÁNU OŽP:

VYHLÁŠKA MŽP SR Č. 344/2022 O STAVEBNÝCH ODPADOCH A ODPADOCH Z DEMOLÁCIÍ

Plánované opatrenia:

- zvyšovanie odborných znalostí kľúčových pracovníkov v oblasti ochrany životného prostredia,
- zvyšovanie environmentálneho povedomia pracovníkov organizácie a pracovníkov subdodávateľov,
- zvyšovanie podielu odpadov odovzdávaných na materiálne zhodnocovanie vrátane spätného zasypávania,
- podpora selektívnej demolácie a zvyšovanie opätovného používania stavebných materiálov na stavbách,
- zvyšovanie používania recyklovaných materiálov na stavbách,
- používanie recyklovaného papiera na kancelárske činnosti,
- nákup zelenej energie (EON),
- podpora elektromobility.

6.2 Riadenie významných vplyvov na životné prostredie

Základné oblasti riadenia vplyvov súvisiacich s významnými environmentálnymi aspektmi a ich vplyvmi sú nasledovné:

- spotreba energií,
- spotreba materiálov (kamenivo a betón)
- ochrana vôd a pôdy,
- nakladanie s odpadmi,
- ochrana prírody a krajiny,
- ochrana ovzdušia (uhlíková stopa).

Postupy v oblasti riadenia ochrany životného prostredia, pozostávajúce z konkrétnych procesných úloh, zodpovednosti za ich vykonanie, vstupov, výstupov a termínov sú uvedené v procesnej smernici č. 2.4.1 PS 01 Riadenie ochrany životného prostredia.

6.3 Monitoring

6.3.1 Všeobecne

Spoločnosť **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** stanovila kľúčové a ďalšie relevantné indikátory (environmentálne ukazovatele), ktoré sa týkajú jej priamych environmentálnych aspektov.

Každý hlavný ukazovateľ obsahuje:

- údaj A vyjadrujúci celkový ročný vstup / výstup v danej oblasti,
- údaj B vyjadrujúci ročnú referenčnú hodnotu odrážajúcu činnosť organizácie,
- údaj R vyjadrujúci pomer medzi údajmi A a B.

6.3.2 Kľúčové indikátory

6.3.2.1 Energia

V rámci spotreby energií sa hodnotia nasledovné celkové ročné vstupy (viď nasledujúca tabuľka):

- celková priama spotreba energie (celková ročná spotreba energie v MWh alebo GJ),
- celková spotreba energie z obnoviteľných zdrojov,

- celková výroba energie z obnoviteľných zdrojov energie (pozn.: spotreba energie z obnoviteľných zdrojov je na princípe odberu elektrickej energie od dodávateľa, ktorý Certifikátom dokladuje, že elektrina dodaná koncovému odberateľovi je vyrobená z obnoviteľných zdrojov energie, ktorej pôvod je preukázaný zárukou pôvodu elektriny).

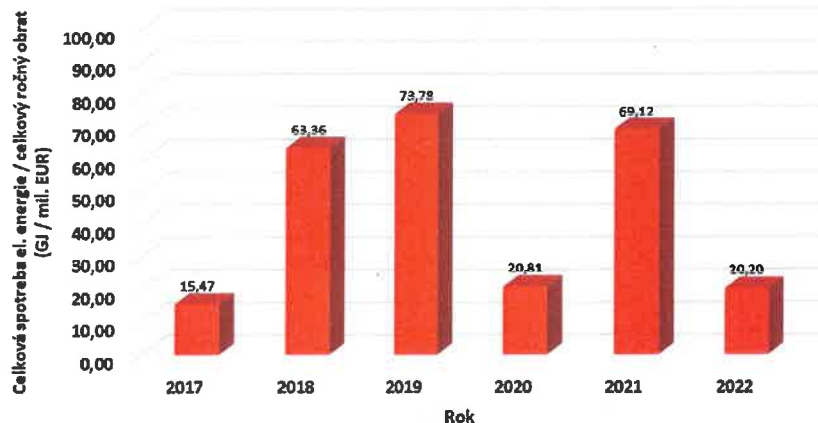
Tabuľka spotreby energií (elektrická energia, nafta):

Č.	Rok		2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Vstupy A							
1.	Celková priama spotreba energie na stavbách (GJ) (celkové množstvo energie spotrebovanej za rok)	Elektrina (GJ)	6 124,71	20 338,29	16 526,24	3 349,63	10 643,95	2 606,24
2.		Teplo (Na stavbách je elektrické vykurovanie ako súčasť zariadenia)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.		Plyn (Na stavbách v zanedbateľnom množstve alebo vôbec)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.		Nafta (GJ) (doprava)	38 908,66	33 460,61	33 956,86	23 273,30	24 051,14	22 661,42
5.		Celkom (súčet r. 1 až 4)	45 033,37	53 798,90	50 483,11	26 622,93	34 695,09	25 267,66
6.	Celková spotreba energie z obnoviteľných zdrojov (GJ)	Celkom (GJ)	údaj nie je k dispozícii	8 636,00	16 225,00	4 053,00	2 131,00	611,71
7.	Celková výroba energie z obnoviteľných zdrojov (GJ)	Elektrina (GJ)	6 124,71	20 338,29	16 526,24	3 349,63	10 643,95	2 606,24
8.		Teplo (Na stavbách je elektrické vykurovanie ako súčasť zariadenia)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.		Celkom (súčet r. 7 a 8) (GJ)	6 124,71	20 338,29	16 526,24	3 349,63	10 643,95	2 606,24
10.	Výstupy B (ročná referenčná hodnota odrážajúca činnosť organizácie)	Celkový ročný obrat (mil. EUR)	396	321	224	161	154	129
11.		Veľkosť organizácie vyjadrená počtom zamestnancov	533	533	533	511	463	297
12.		Počet zákaziek	83	65	57	55	38	27
13.	Kľúčový ukazovateľ R (pomer medzi A a B)	Elektrina (GJ / mil. EUR)	15,47	63,36	73,78	20,81	69,12	20,20
14.		Teplo (GJ / mil. EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
15.		Plyn (m ³ / mil. EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
16.		Nafta (GJ / počet zamestnancov)	73,00	62,78	63,71	45,54	51,95	76,30
17.		Benzín (l / mil. EUR)	4,56	22,47	3,73	2,26	25,66	31,65
18.		Energia z obnoviteľných zdrojov (GJ / mil. EUR)	údaj nie je k dispozícii	26,90	72,43	25,17	13,84	4,74
19.		Priemerná spotreba elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov na 1 zákazku (GJ / zákazka)	73,79	312,90	289,93	60,90	280,10	96,53

Vyhodnotenie trendu:

Celkové množstvo spotrebovanej energie je závislé na celkovom počte a type zákaziek, ako aj na referenčných hodnotách, ku ktorým sa spotreba energie vzťahuje. To znamená, že ak sa zvýši spotreba elektrickej energie z dôvodu energeticky náročnej stavby a zároveň klesne obrat alebo počet realizovaných zákaziek, dôjde k zvýšeniu sledovaných hodnôt. Z toho dôvodu môžeme vidieť, že trend pri ukazovateli spotrebovanej elektrickej energie značne kolíše.

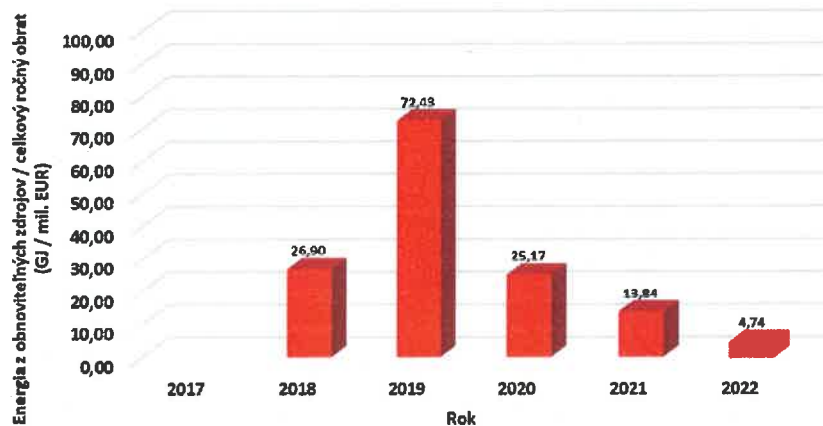
**Množstvo spotrebovanej elektrickej energie na milión EUR
obratu za rok v spoločnosti
STRABAG Pozemné staviiteľstvo s.r.o.**

Celkové množstvo spotrebovanej elektrickej energie na stavbách nepochádza len z obnoviteľných zdrojov, nakoľko ju zazmluvnený dodávateľ nemohol z objektívnych dôvodov dodávať. Príčinou boli nízke hladiny riek v regióne.

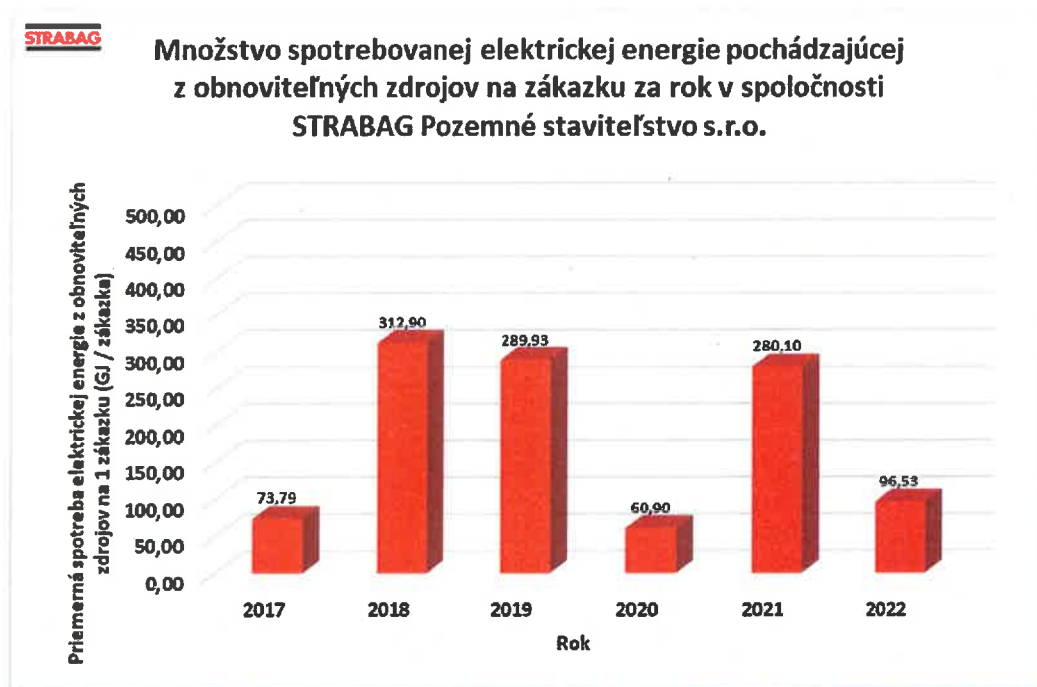
V budúcnosti plánujeme používať elektrickú energiu pochádzajúcu z obnoviteľných zdrojov, nakoľko zvažujeme inštaláciu fotovoltických panelov, ktoré budú umiestnené na objektoch zariadení stavenísk a v sídle spoločnosti.

**Množstvo energie pochádzajúcej z obnoviteľných zdrojov na
milión EUR obratu za rok v spoločnosti
STRABAG Pozemné staviiteľstvo s.r.o.**

Pri ukazovateli „Priemernej spotreby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov na 1 zákazku“ (GJ / zákazka) platí podobné pravidlo, ako pri vyššie uvedených indikátoroch spojených so spotrebou energie (počet a typ zákaziek, referenčné hodnoty atď.). Priemerná spotreba elektrickej energie je ovplyvnená množstvom a druhmi pracovných strojov a nástrojov, ktoré spotrebovávajú

elektrickú energiu i zadaním zákazky (búracie práce, výstavba polyfunkčných domov, výstavba priemyselných budov, výstavba protipovodňových opatrení...).

Nárast spotreby nafty na zamestnanca bol v poslednom období (2021 a 2022) zapríčinený najmä výraznejším poklesom počtu zamestnancov, pričom pri spotrebe nafty zostal pokles len mierny. V absolútnych číslach však spotreba nafty dosiahla najnižšiu hodnotu za sledované obdobie. Spoločnosť sa snaží obmedzovať spotrebu aj umožnením práce na „Home Office“.

Nakoľko sa tento ukazovateľ, spolu s produkciou skleníkových plynov (CO₂), považuje v koncernе STRABAG SE za jeden z kľúčových pre dosiahnutie klimatickej neutrality, bola v roku 2022 rozbehnutá kampaň „Ready. ECO. Go.“ Jej cieľom je zlepšiť environmentálne návyky vodičov a tým znížiť tým spotrebu nafty a zároveň aj produkciu emisií.

Metodika výpočtu uhlíkovej stopy je založená na meraní spotreby PHM v spoločnosti, na základe ktorej sa odvodzuje produkcia ekv. CO₂ v prepočte na výkon spoločnosti v EUR a počet produktívnych (odpracovaných) hodín. Zdrojom údajov je koncernová aplikácia Carbon Tracker.

6.3.2.2 Materiály

V rámci spotreby materiálov sa hodnotia nasledovné celkové ročné vstupy (viď nasledujúca tabuľka):

- ročný množstevný tok používaných kľúčových materiálov (vyjadrený v tonách alebo m³).

Ročný množstevný tok používaných kľúčových materiálov nie je priamym významným environmentálnym aspektom a nemožno ho určiť dostatočne presným meraním ani výpočtom. Vlastná realizácia výstavby je z časti zabezpečovaná inými subjektami (dodávateľmi a subdodávateľmi) na základe zmlúv. Niektorí subdodávatelia, používajú vlastné materiály, z ktorých realizujú stavbu. Množstevný tok používaných materiálov na stavbe od dodávateľov je ťažko sledovateľný.

Množstevný tok používaných kľúčových materiálov vyplýva z projektu, ktorý vypracováva obvykle iná spoločnosť. Z uvedených dôvodov nie je tento indikátor v spoločnosti STRABAG Pozemné a stavitelstvo s.r.o. presne určiteľný.

Spoločnosť STRABAG Pozemné stavitelstvo s.r.o. sleduje nasledujúce toky materiálov, ktoré sama zabezpečuje.

Na stavbách sú to:

- kamenivo,
- betón.

V administratívnej budove je to spotreba:

- kancelárskeho papiera formátu A4 a A3,
- elektrickej energie,
- vody.

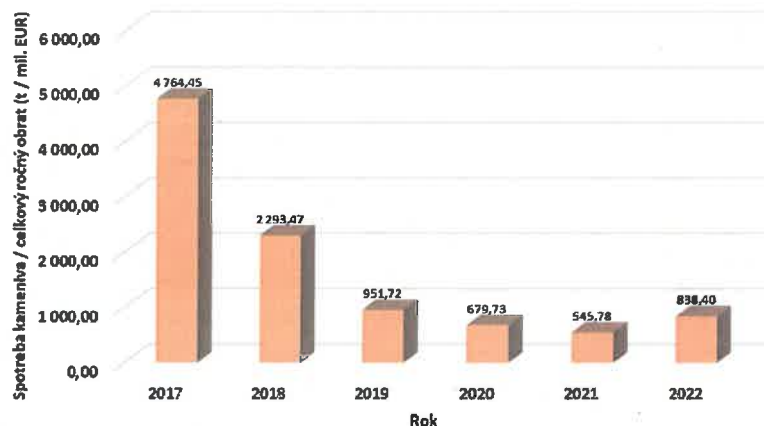
Spotreba materiálov sa v porovnaní jednotlivých rokov odlišuje z dôvodu druhov stavieb i použitých iných materiálov našou spoločnosťou i materiálmi od subdodávateľov.

Tabuľka spotreby materiálov (kamenivo, betón):

Č.	Rok		2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Vstupy A							
1.	Spotreba materiálu	Kamenivo (t)	1 886 723,63	736 203,43	213 185,31	109 436,00	84 049,60	108 153,26
		Betón (m³)	186 783,70	435 502,25	71 691,19	81 221,94	62 380,50	76 867,16
2.	Výstupy B (ročná referenčná hodnota odrážajúca činnosť organizácie)	Celkový ročný obrat (mil. EUR)	396	321	224	161	154	129
3.		Veľkosť organizácie vyjadrená počtom zamestnancov	533	533	533	511	463	297
4.	Kľúčový ukazovateľ R (pomer medzi A a B)	Spotreba kameniva / celkový ročný obrat (t / mil. EUR)	4 764,45	2 293,47	951,72	679,73	545,78	838,40
5.		Spotreba betónu / celkový ročný obrat (m³ / mil. EUR)	471,68	1 356,70	320,05	504,48	405,07	595,87

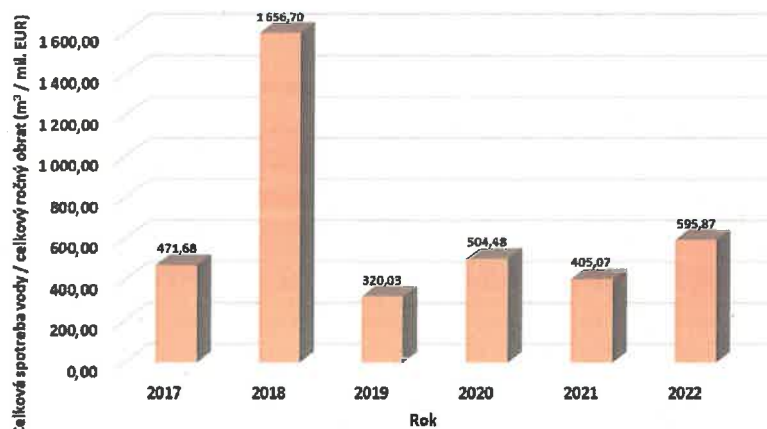
STRABAG

Množstvo spotrebovaného kameniva na milión EUR obratu za rok v spoločnosti STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.

STRABAG

Množstvo spotrebovaného betónu na milión EUR obratu za rok v spoločnosti STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.

Tabuľka spotreby kancelárskeho papiera, el. energie a vody pre celú administratívnu budovu (AB):

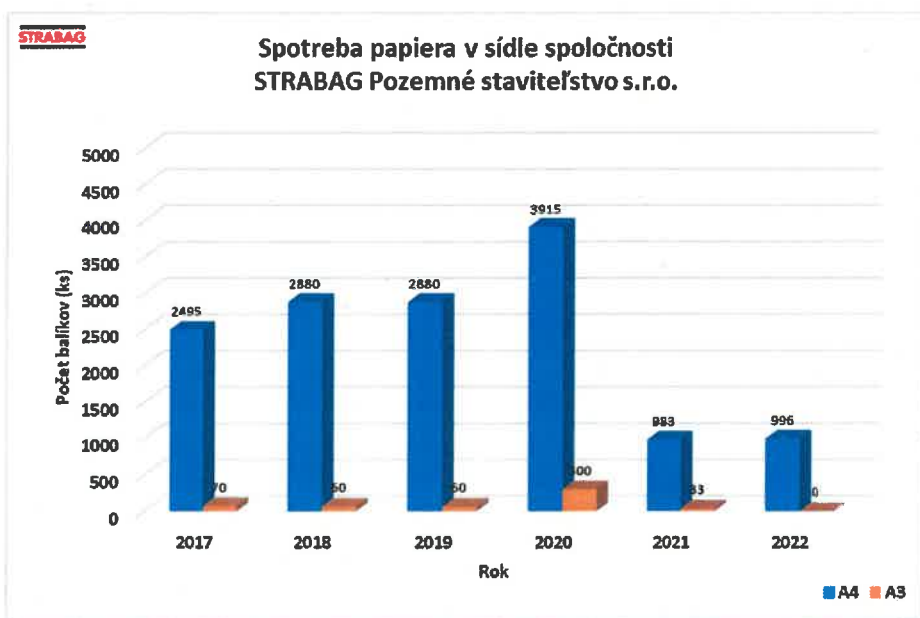
Administratívna budova, Mlynské Nivy 61/A, 820 15 Bratislava	Kancelársky papier (bal.) formát		Elektrická energia (kWh)	Voda (m ³)
	A4	A3		
Rok				
2017	2495	70	3 415 829	3 833
2018	2880	60	3 437 961	4 533
2019	2880	60	3 334 250	4 410
2020	3915	300	2 865 165	3 591
2021	983	33	2 898 150	2 995
2022	996	0	2 903 286	3 121

Poznámka:

Pri spotrebe papiera sa uvažuje s jednou tretinou celkovej spotreby papiera v budove

Spotreba elektrickej energie zahŕňa celkovú spotrebu v budove (vrátane všetkých nájomcov)

Spotreba vody zahŕňa celkovú spotrebu v budove (vrátane všetkých nájomcov)

Pokles spotreby papiera v rokoch 2021 a 2022 v porovnaní s predchádzajúcim obdobím nastal najmä z dôvodu reorganizácie spoločnosti, s ktorým súvisí aj zníženie počtu zamestnancov, ale aj počet spracovávaných ponúk a realizovaných zákaziek. V danom prípade však zohráva dôležitú úlohu aj digitalizácia, ktorá podporuje napr. elektronické schvaľovanie a ukladanie informácií priamo v používaných aplikáciách alebo na zdieľaných projektových úložiskách.

Okrem samotnej spotreby papiera je však dôležité uviesť aj druh použitého papiera. V roku 2019 sme sa prostredníctvom predsedu predstavenstva STRABAG SE, Dr. T. Birtela, spolu so spoločnosťami ako Deutsche Lufthansa AG, Commerzbank AG, Porsche AG, či Deutsche Telekom AG, zapojili do iniciatívy „CEOs FOR RECYCLED PAPER“ na podporu cirkulárnej ekonomiky a ochrany lesov, ktorej cieľom je nahradiť bežne používaný kancelársky papier recyklovaným kancelárskym papierom s environmentálnym označením Modrého Anjela (Blauer Engel). Od tohto obdobia spoločnosť zabezpečuje nákup recyklovaného kancelárskeho papiera.

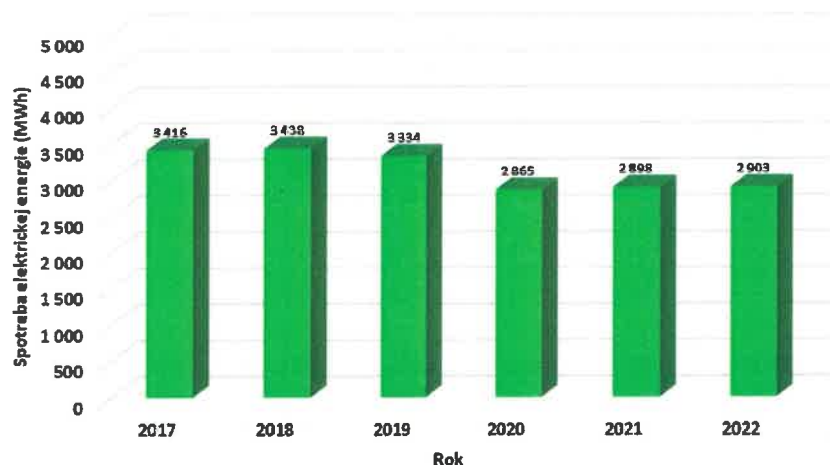

Tabuľka spotreby elektrickej energie na zamestnanca pre celú administratívnu budovu (AB):

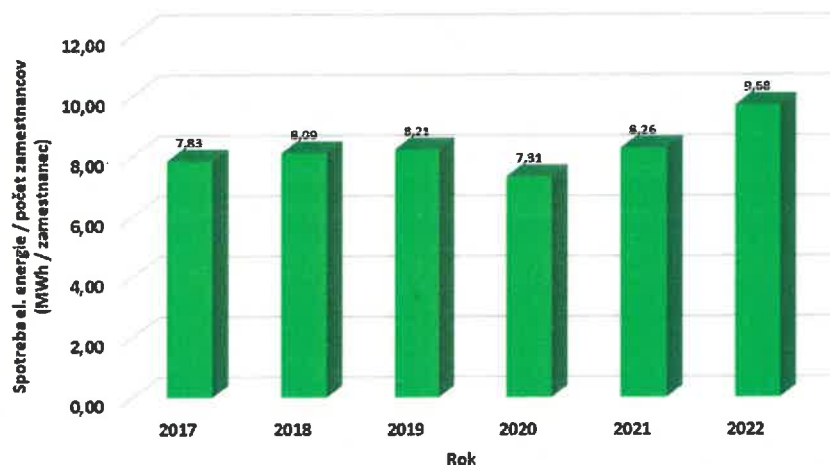
Administratívna budova, Mlynské Nivy 61/A, 820 15 Bratislava			
Rok	Elektrická energia (MWh)	Počet zamestnancov	Spotreba el. energie / počet zamestnancov (MWh / zamestnanec)
2017	3 416	436	7,83
2018	3 438	425	8,09
2019	3 334	406	8,21
2020	2 865	392	7,31
2021	2 898	351	8,26
2022	2 903	300	9,68

Poznámka: Spotreba elektrickej energie zahŕňa celkovú spotrebu v budove (vrátane všetkých nájomcov) a počet zamestnancov v budove

Spotreba elektrickej energie v sídle spoločnosti STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.

Spotreba elektrickej energie na zamestnanca za rok v sídle spoločnosti STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.

Vzhľadom na koncernové politiky v oblasti ochrany životného prostredia a energetickej efektívnosti bola administratívna budova, koncernová centrála STRABAG SE v Bratislave, realizovaná ako energeticky pasívna budova vykurovaná a chladená s využitím geotermálnej energie zeme pomocou tepelných čerpadiel. Tie pracujú na elektrický pohon, pričom z tepelnej energie získanej zo zeme vyrábajú tepelnú energiu potrebnú na vykurovanie a chladenie. Tým dochádza k šetreniu fosílnych palív a zároveň aj 0-ovej produkcii znečisťujúcich látok do ovzdušia. V kancelárskych a rokovacích miestnostiach je vykurovanie a chladenie zabezpečené aktivovaním betónového jadra a podlahovým vykurovaním. Pri vykurovaní v zimných mesiacoch nie sú zanedbateľné ani pasívne solárne zisky z ľahkých presklených fasád, či zisky od vnútorných zdrojov tepla, ktorými sú najmä zariadenia výpočtovej techniky (PC, multifunkčné zariadenia). Celý systém vykurovania a chladenia budovy je riadený z jedného centra, kde sú identifikované aj prípadné poruchové, či havarijné stavy.

Celkovú spotrebu elektrickej energie v koncernovej centrále ovplyvňuje okrem vykurovania a chladenia aj umiestnenie dátového centra s centrálnymi servermi.

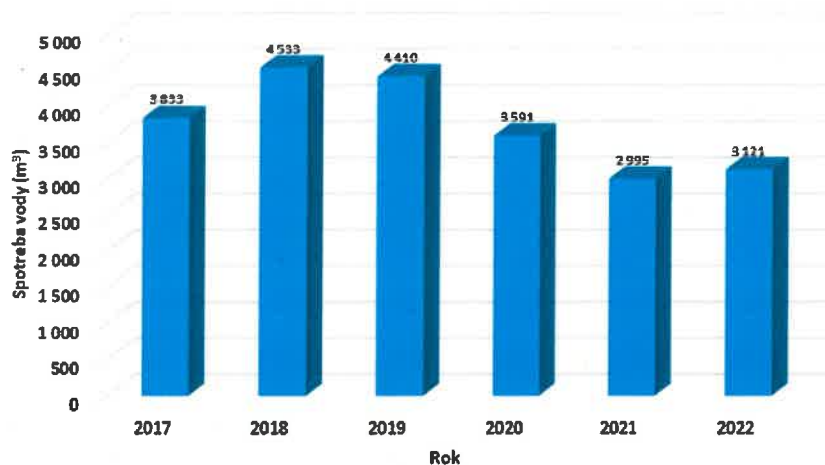
Postupný pokles spotreby elektrickej energie meraný v absolútnych číslach je spôsobený najmä znižovaním počtu zamestnancov, ale v predchádzajúcich rokoch aj organizačnými opatreniami proti šíreniu ochorenia COVID-19, vďaka ktorému sa viac začala využívať práca z domu („Home office“). Pri pomernom ukazovateli v prepočte na zamestnanca došlo k miernemu zvýšeniu, čo je spôsobené tým, že hoci počet zamestnancov v budove klesol, na udržanie primeranej teploty v objekte (v letnom i zimnom období) je potrebné stále dodávať určité množstvo energie, ktoré lineárne nekorešponduje s počtom zamestnancov.

Tabuľka spotreby vody na zamestnanca pre celú administratívnu budovu (AB):

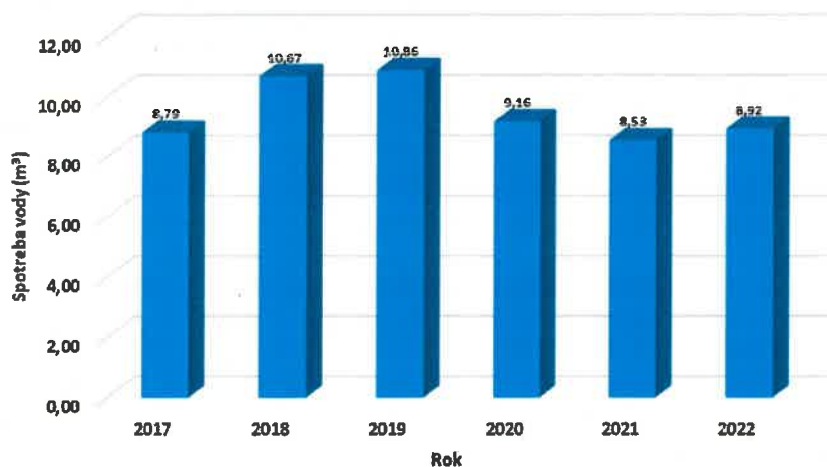
Administratívna budova, Mlynské Nivy 61/A, 820 15 Bratislava			
Rok	Voda (m ³)	Počet zamestnancov	Spotreba vody / počet zamestnancov (m ³ / zamestnanec)
2017	3 833	436	8,79
2018	4 533	425	10,67
2019	4 410	406	10,86
2020	3 591	392	9,16
2021	2 995	351	8,53
2022	3 121	350	8,92

Poznámka: Spotreba vody zahŕňa celkovú spotrebu v budove (vrátane všetkých nájomcov) a počet zamestnancov v budove

Spotreba vody v sídle spoločnosti STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.

Spotreba vody na zamestnanca za rok v sídle spoločnosti STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.

Podobne, ako v prípade spotreby elektrickej energie, aj v prípade spotreby vody dochádza v sídle spoločnosti k poklesu v absolútnych číslach, ktorý sčasti kopíruje aj pomerný ukazovateľ v prepočte na zamestnanca (v roku 2022 došlo k miernemu nárastu spotreby vody).

Spotreba materiálu, elektrickej energie a vody je meraná za všetky právne subjekty, ktoré v administratívnej budove sídlia. Z tohto dôvodu nie je započítaná do kľúčových indikátorov.

6.3.2.3 Voda

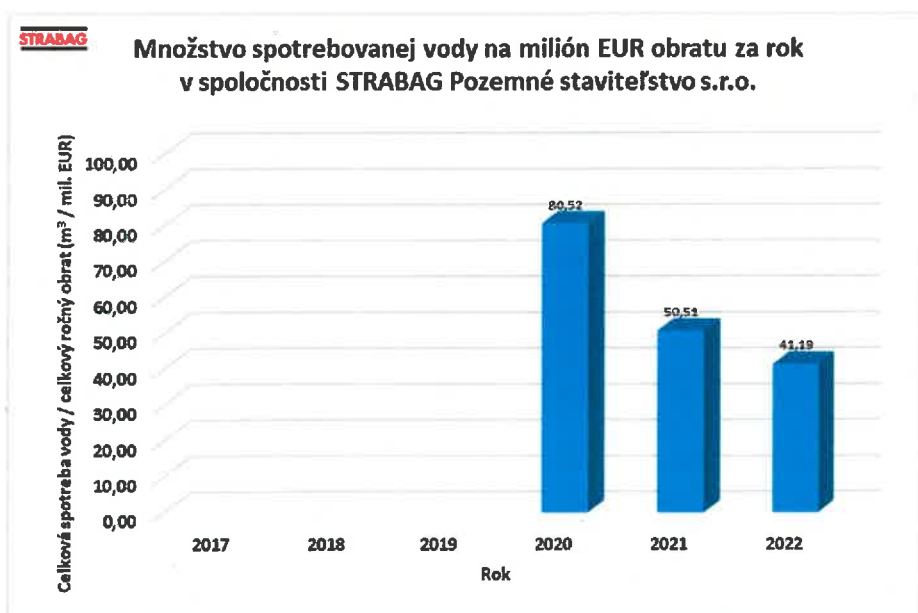
V rámci ochrany vôd sa hodnotí nasledovný celkový ročný vstup:

- celková ročná spotreba vody (vyjadrená v m³).

Spotreba vody v administratívnej budove je sledovaná v rámci predchádzajúcej kapitoly 6.3.2.2. Vzhľadom na to, administratívna budova koncernovej centrály STRABAG SE je sídlom viacerých koncernových spoločností a spotrebu vody nie je možné merať jednotlivo za každú spoločnosť, jej spotrebu nepovažujeme za environmentálny aspekt, ktorý by sme mohli priamo riadiť. Spotreba vody na stavbách je určená na základe uhradených faktúr za vodu v prepočte na 1 m³. Spotreba vody na stavbách závisí od ich spôsobu realizácie, druhov používaných materiálov, od ich veľkosti, množstvom pracovníkov pracujúcich pri ich realizácii i od klimatických podmienok.

Tabuľka spotreby vody na stavbách:

Č.	Rok		2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Vstupy A							
1.	Spotreba vody na stavbách (m ³)	Celková spotreba vody (m ³)	nebolo sledované	nebolo sledované	nebolo sledované	12 963,20	7 778,00	5 313,50
2.	Výstupy B (ročná referenčná hodnota odrážajúca činnosť organizácie)	Celkový ročný obrat (mil. EUR)	396	321	224	161	154	129
3.		Veľkosť organizácie vyjadrená počtom zamestnancov	533	533	533	511	463	297
4.	Kľúčový ukazovateľ R (pomer medzi A a B)	Celková spotreba vody / celkový ročný obrat (m ³ / mil. EUR - nie je vypovedajúci ukazovateľ)	nebolo sledované	nebolo sledované	nebolo sledované	80,52	50,51	41,19
5.		Celková spotreba vody / celkový počet zamestnancov (v m ³ / zamestnanec)	nebolo sledované	nebolo sledované	nebolo sledované	25,37	16,80	17,89

Za posledné trojročné obdobie klesla spotreba vody meraná na obrat takmer o polovicu.

6.3.2.4 Odpady

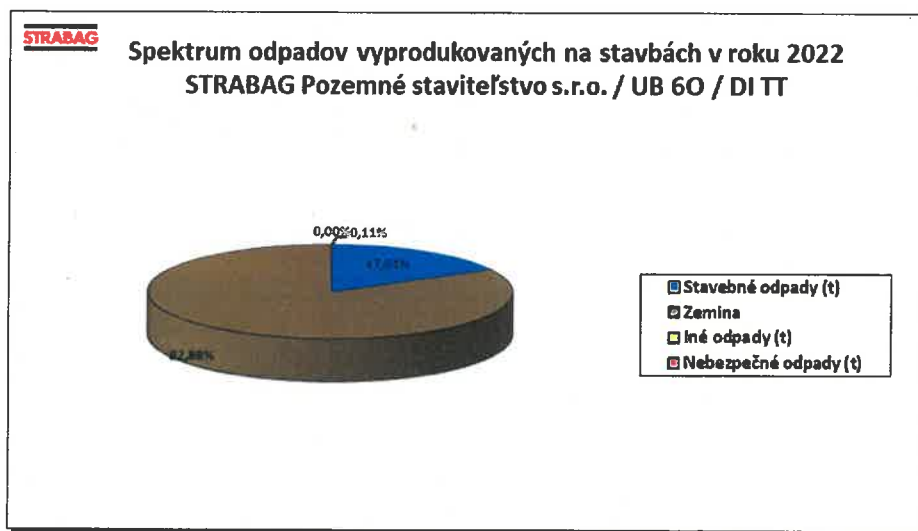
V rámci nakladania s odpadmi sa hodnotia nasledujúce celkové ročné vstupy (vid' nasledujúca tabuľka):

- celková ročná produkcia odpadu jednotlivých druhov odpadu (vyjadrená v tonách),
- celková ročná produkcia stavebných odpadov (vyjadrená v tonách),
- celková ročná produkcia nebezpečných odpadov (vyjadrená v tonách).

Tabuľka nakladania s odpadmi:

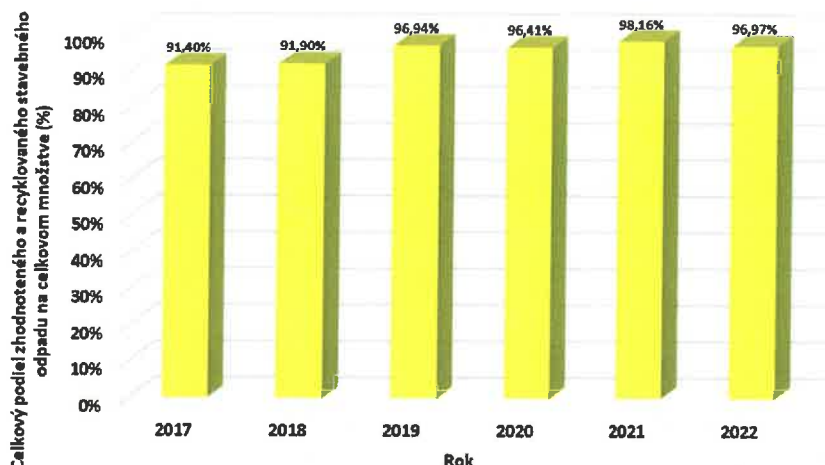
Č.	Rok		2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Vstupy A							
1.	Celková ročná produkcia odpadov (t)	Ostatné odpady (mimo zeminy - použitá na terénne úpravy / spätné	13 394,76	32 039,95	32 195,41	21 008,66	25 981,23	11 090,42
2.		Nebezpečné odpady (t)	13,96	0,00	0,96	3,12	1,94	0,00
3.	Výstupy B (ročná referenčná hodnota odrážajúca činnosť organizácie)							
4.	Kľúčový ukazovateľ R (pomer medzi A a B)	Celkový ročný obrat (mil. EUR)	396	321	224	161	154	129
5.		Veľkosť organizácie vyjadrená počtom zamestnancov	533	533	533	511	463	297
6.		Celková ročná produkcia ostatných odpadov / celkový ročný obrat (t / mil. EUR - závisí od druhu stavieb)	33,83	99,81	143,73	130,49	168,71	85,97
7.	Kľúčový ukazovateľ R (pomer medzi A a B)	Celková ročná produkcia ostatných odpadov / celkový počet zamestnancov (v m ³ / počet zamestnancov - nie je vypovedajúci ukazovateľ)	25,13	60,11	60,40	41,11	56,11	37,34
		Celkový podiel zhodnoteného a recyklovaného stavebného odpadu na celkovom množstve (%)	91,40	91,90	96,94	96,41	98,16	96,97

Spektrum odpadov vyprodukovaných na stavbách spoločnosti STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o. znázorňuje nasledovný obrázok.

Na základe vyššie uvedeného obrázka je možné vidieť, že medzi významné environmentálne aspekty spoločnosti patria najmä environmentálne aspekty súvisiace so vznikom stavebných odpadov a odpadov zo zeminy. Z hľadiska stavebnej spoločnosti však nie je prioritné, koľko sa týchto odpadov počas realizácie stavieb vyprodukuje, ale ako sa s nimi následne nakladá. Z toho dôvodu bol za kľúčový indikátor bol v tomto prípade zvolený podiel zhodnoteného a recyklovaného stavebného odpadu na celkové množstvo stavebného odpadu.

**Podiel zhodnocovania stavebných odpadov
za rok v spoločnosti STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.**

Napriek tomu, že v roku 2022 došlo v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2021 k miernemu zníženiu materiálneho zhodnocovania odpadov (o 1,19%), na základe vyššie uvedeného obrázka je zrejmé, že spoločnosti sa dlhodobo darí zabezpečovať materiálne zhodnocovanie vzniknutých stavebných odpadov a odpadov z demolácií, pri čom od roku 2019 podiel materiálneho zhodnocovania neklesol pod 96%.

6.3.2.5 Využívanie pôdy s ohľadom na biodiverzitu

Spoločnosť STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o. realizuje stavby pre investorov stavieb. Nakoľko ide zväčša o väčšie projekty, stavby realizované našou spoločnosťou prešli procesom posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA).

Príslušné Okresné úrady, Odbory starostlivosti o životné prostredie vydávajú na konkrétne stavby stanoviská, vyjadrenia, ktoré sa môžu prenášať priamo do stavebných povolení, v ktorých sú okrem iného zapracované aj povinnosti v oblasti OŽP. Patrí sem i manipulácia s pôdou. Táto je rozdelená na orniciu a na výkopovú zeminu. V stavebnom povolení je určené, ako sa má ornica ďalej využiť. Vhodná výkopová zemina býva používaná na stavbe, z ktorej bola vykopaná, na obsypy, spätné zásypy a na terénne úpravy. Zemina, ktorá opúšťa stavenisko môže byť v zmysle novej legislatívy (vyhláška č. 344/2022 Z. z.) „vedľajším produktom“, alebo sa s ňou ďalej musí nakladať ako s odpadom podľa zákona č. 79/2015 Z. z. Využíva sa na terénne úpravy, zásypy starých štrkovísk na základe platných súhlasov na spätné zasypávanie. Zemina, ktorá ide na skládky odpadov, je využívaná na ich stabilizáciu a rekultiváciu. Jedná sa o zeminu, ktorá svojimi technickými parametrami nespĺňa parametre na využitie pri stavebnej činnosti.

V rokoch 2017 a 2018 bola výkopová zemina odovzdávaná do zariadení na zber odpadov. Zariadenia na zber odpadov zeminu následne zhodnocujú spôsobmi, ktoré majú určené vo svojich súhlasoch na prevádzkovanie zariadení na zber odpadov.

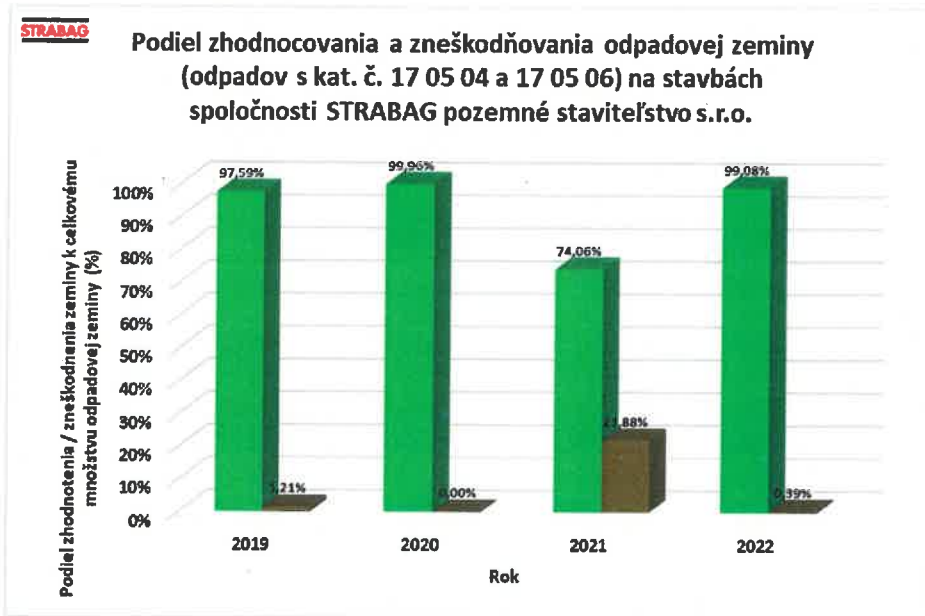
Vzhľadom k tomu, že do týchto zariadení je odovzdávaná zemina aj od iných spoločností a je zhodnocovaná rôznymi činnosťami, nevieme jednoznačne určiť, akou činnosťou bolo nakladané so zemínou z našich stavieb. Z tohto dôvodu neuvádzame kľúčové ukazovatele v riadku 6 v nasledujúcej tabuľke.

Naším kľúčovým ukazovateľom je zhodnocovanie zeminy činnosťou R5, nakoľko výsledkom zhodnotenia je stavebný výrobok. Dokladom, že z odpadovej zeminy je stavebný výrobok môže byť preukazná skúška (skúška typu) a vyhlásenie o parametroch:

Vhodná zemina zhodnotená činnosťou R5 môže byť následne ďalej používaná tam, kde je potrebná.

Tabuľka nakladania so zeminou (odpady s kat. č. 17 05 04 a 17 05 06):

Č.	Rok		2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Vstupy A							
1.	Celková ročná produkcia odpadovej zeminy (t)	Celková ročná produkcia odpadovej zeminy (t)	540 398,98	85 479,93	142 683,08	63 332,10	137 710,01	53 690,03
2.	Výstupy B (ročná referenčná hodnota odrážajúca činnosť organizácie)	Zemina zhodnotená činnosťou V (zber odpadu) (t)	540 398,98	85 479,93	1 706,97	24,05	5 587,00	289,22
3.		Zemina zhodnotená činnosťou R5, vznik stavebného materiálu (t)	-	-	139 249,44	63 308,05	101 993,75	53 193,84
4.		Zemina uložená na skládke odpadov (t)	0,00	0,00	1 726,67	0,00	30 129,26	206,97
5.	Kľúčový ukazovateľ R (poměr medzi A a B)		-	-	97,59	99,96	74,06	99,08
6.			0,00	0,00	1,21	0,00	21,88	0,39

Ochrana biodiverzity na konkrétnej stavbe vychádza z vyjadrení príslušných orgánov štátnej správy a z príslušných Správ o hodnotení z posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) ktoré sú zverejnené na stránkach Ministerstva životného prostredia SR. Požiadavky na ochranu prírody a krajiny sú prenesené do Plánu OŽP pre realizáciu stavby. Tieto požiadavky sa môžu týkať špecifických opatrení, ktoré je nevyhnutné dodržiavať na plochách s vyšším stupňom územnej ochrany, ako sú chránené krajinné oblasti, mokrade, chránené vtáčie územia zaradené do siete NATURA 2000 a pod. alebo na plochách s výskytom chránených rastlín a živočíchov s vyšším stupňom druhovej ochrany. Pred realizáciou stavby je na stavenisku vykonávaný dendrologický posudok oprávnenou osobou. Stromová vegetácia, ktorá zostáva na pozemku stavby je chránená podľa platných právnych predpisov (uvedené v Pláne OŽP pre realizáciu

stavby). Ak sa na stavenisku vyskytnú chránené alebo aj nechránené živočíchy (napr. divé kačky, sovy...), je prizvaný pracovník Štátnej ochrany prírody, resp. pracovník Poľovníckeho zväzu, ktorý zabezpečí jeho prenesenie do bezpečia.

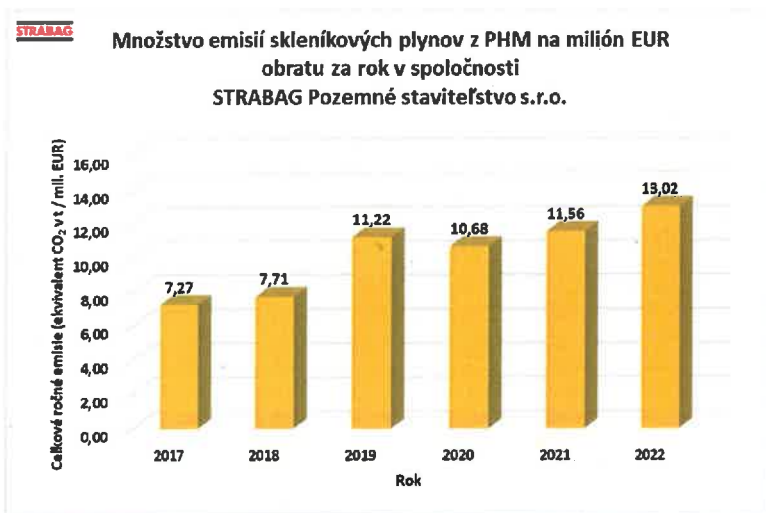
6.3.2.6 Emisie

V rámci ochrany ovzdušia sa hodnotia nasledovné celkové ročné vstupy (vid' nasledujúca tabuľka):

- celkové ročné emisie skleníkových plynov z pohonných hmôt (vyjadrené v tonách ekvivalentu CO₂),
- uhlíková stopa organizácie z administratívnych procesov (pozn.: vzhľadom na to, že v administratívnej budove koncernovej centrály STRABAG SE nie sú inštalované žiadne spaľovacie jednotky na vykurovanie a celá budova je vykurovaná a chladená tepelnými čerpadlami, pri čom sa v budove využíva zelená elektrická energia vyrobená z obnoviteľných zdrojov, môžeme administratívne činnosti považovať za klimaticky neutrálne).

Tabuľka emisií:

č.	Rok		2017	2018	2019	2020
	Vstupy A					
1.	Celkové ročné emisie skleníkových plynov z mobilných zdrojov	Ekvivalent CO ₂ (t)	2 880,00	2 476,00	2 514,00	1 720,00
2.	Uhlíková stopa organizácie z administratívnych procesov	Ekvivalent CO ₂ (t)	0 (bez spaľovacích jednotiek, zelená energia)	0 (bez spaľovacích jednotiek, zelená energia)	0 (bez spaľovacích jednotiek, zelená energia)	0 (bez spaľovacích jednotiek, zelená energia)
3.	Výstupy B (ročná referenčná hodnota odrážajúca činnosť organizácie)	Celkový ročný obrat (mil. EUR)	396	321	224	161
4.		Veľkosť organizácie vyjadrená počtom zamestnancov	533	533	533	511
5.	Kľúčový ukazovateľ R (poměr medzi A a B)	Celkové ročné emisie skleníkových plynov / celkový ročný obrat (ekvivalent CO ₂ v t / mil. EUR)	7,27	7,71	11,22	10,68
6.		Celkové ročné emisie skleníkových plynov / počet produktívnych hod. zamestnancov (ekvivalent CO ₂ v t / tis. produktívnych hod.) (vrátane výr. pref. v Seredi) zamestnancov - QlickView) (vrátane výr. pref. v Seredi)	2,19	1,91	2,16	1,78

Celkové ročné emisie skleníkových plynov z PHM na celkový ročný obrat kolíšu najmä v závislosti od samotnej referenčnej hodnoty obratu. Pri výraznejšom poklese obratu, ktorý celkom nekopíruje pokles počtu zamestnancov, či produktívnych hodín, sa trend množstva emisií skleníkových plynov javí ako rastúci. Pri poklese obratu z roku 2017 do roku 2022 o 67% sa počet zamestnancov znížil iba o 44%. Množstvo emisií skleníkových plynov z PHM na milión EUR obratu, vyjadrené ako ekvivalent CO₂, dosiahol v roku 2022 13,02 t, v prepočte na zamestnanca 5,66 t a v prepočte na tisíc produktívnych hodín 2,11 t. Po ustálení zákaziek, stavu zamestnancov a zavedením nastavených opatrení do praxe by sa spoločnosť mala dostať na cestu postupného znižovania uhlíkovej stopy.

Uhlíková stopa organizácie z administratívnych procesov je takmer nulová. Produkcia skleníkových plynov meraná ako ekvivalent CO₂ je závislá najmä od environmentálnych ukazovateľov a podmienok, ktoré ovplyvňujú spotrebu energie. Z tohto pohľadu je kľúčová najmä orientácia na obnoviteľné zdroje energie, ako je to v prípade koncernovej centrály STRABAG SE,

kedy veľká časť generovanej energie určenej na vykurovanie a chladenie budovy pochádza z geotermálnej energie Zeme. Odhaduje sa, že cca dve tretiny z celkovej spotreby energie pokrývajú práve tepelné čerpadlá, čo predstavuje aj značnú redukciu potenciálne vyprodukovaných emisií. Vzhľadom na to, že v sídle spoločnosti STRABAG Pozemné staviiteľstvo s.r.o. sú namiesto spaľovacích jednotiek inštalované tepelné čerpadlá, produkcia skleníkových plynov súvisiaca so spotrebou energie na danom mieste je takmer 0-vá.

Elektrická energia v sídle spoločnosti bola v roku 2022 zabezpečená prostredníctvom jej nákupu od dodávateľa, ktorý deklaruje nákup elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov.

Nepriame emisie spojené so spotrebou nakupovanej energie a ďalšie nepriame emisie z administratívnych procesov sú zanedbateľné.

Správa koncernovej centrály STRABAG SE je v réžii koncernovej spoločnosti STRABAG s.r.o., resp. STRABAG BRVZ s.r.o., spoločnosť STRABAG Pozemné staviiteľstvo s.r.o. nemá vplyv na nákup elektrickej energie.

6.3.2.7 *Ďalšie relevantné ukazovatele výsledkov v oblasti životného prostredia*

Ďalšie relevantné indikátory vplyvu na životné prostredie nie sú stanovené.

Spoločnosť **STRABAG Pozemné staviiteľstvo s.r.o.** každoročne podáva správu o svojom vplyve na životné prostredie týkajúcom sa konkrétnych environmentálnych aspektov a kľúčových indikátorov určených v Environmentálnom vyhlásení.

7 Ďalšie faktory týkajúce sa vplyvu činnosti organizácie na životné prostredie

7.1 Havarijná pripravenosť

Havarijná pripravenosť a reakcia na havárie zabezpečuje zmiernenie nechcených environmentálnych vplyvov. V súvislosti s realizáciou zákaziek spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** možno konštatovať minimálnu možnosť vzniku havarijnej situácie. Teoreticky môže dôjsť k havárii alebo havarijnej situácii:

- únikom látok, ktoré sú škodlivé pre povrchové a podzemné vody,
- kontamináciou pôdy,
- únikom látok, ktoré sú škodlivé pre ovzdušie,
- požiarom.

Identifikácia havarijných situácií je podchytená v Registroch environmentálnych aspektov, kde sú identifikované a uvedené aj možné dopady činností pri havarijných stavoch prevádzky – potenciálny vznik havárie a nehody do životného prostredia. Organizácia má stanovené postupy na riešenie havárie a sú vykonávané školenia a nácvik havarijnej pripravenosti. Na stavbách sú vždy dostupné havarijné súpravy. Organizácia má spracované všeobecné núdzové plány a v prípade právnej požiadavky alebo požiadavky zainteresovaných strán je vypracovaný aj samostatný rozsiahly Havarijný plán pre konkrétnu stavbu v zmysle §39 vodného zákona.

7.2 Súlad s požiadavkami právnych predpisov

Vplyv činnosti spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s. r. o.** na dodržiavanie právnych ustanovení vzhľadom na výrazný vplyv na životné prostredie je trvalo monitorovaný. Všeobecne sú monitorované a / alebo merané nasledovné zložky životného prostredia:

- spotreba energie,
- spotreba materiálu a surovín,
- produkcia odpadov,
- počet splnených environmentálnych cieľov,
- počet sťažností, pokút a iných negatívnych udalostí,
- počet havárií s dopadom na životné prostredie.

Ďalej môžu byť stanovené merania na základe významnosti environmentálnych aspektov a potrieb kontroly na dosiahnutie stanovených cieľov a cieľových hodnôt. Na meranie a monitoring v oblasti životného prostredia sa nepoužívajú vlastné meracie zariadenia. Výsledky monitorovania a merania slúžia ako podklad na vyhodnotenie environmentálneho správania spoločnosti a na hodnotenie súladu s požiadavkami právnych a iných predpisov.

Používané metódy hodnotenia súladu:

- prevádzkové kontroly,
- interné a externé audity,
- hodnotenie súladu s využitím checklistu, pozorovania a pohovorov s pracovníkmi,
- merania (v prípade právnej požiadavky alebo požiadavky zainteresovaných strán).

Hodnotenie súladu s požiadavkami právnych predpisov je súčasťou Preskúmania manažmentom.

8 Hlavné právne ustanovenia týkajúce sa životného prostredia

8.1 Všeobecne

Základnou požiadavkou systému manažérstva environmentu je súlad všetkých činností s právnymi a inými požiadavkami, ktorým spoločnosť **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** podlieha. Preto si organizácia stanovila postup na zisťovanie, dostupnosť a udržiavanie všetkých právnych a iných požiadaviek, ktoré sú pre ňu platné a ktoré sa priamo dotýkajú jej procesov, činností, produktov a služieb. Sú to napr.:

- smernice, zákony, nariadenia vlády, vyhlášky,
- stanoviská, vyjadrenia, súhlasy, povolenia a rozhodnutia orgánov štátnej správy a miestnej samosprávy,
- zmluvy, oprávnenia atď.

Právne predpisy týkajúce sa spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** sleduje Koordinátor pre systémy manažérstva pre Slovensko denne, na základe notifikácie z portálov www.slov-lex.sk a www.epi.sk. Všetky právne predpisy sú aktualizované v Registri právnych predpisov, ktorý je následne ukladaný na intranetové stránky spoločnosti STRANET. V prípade, že je nový právny predpis alebo novela právneho predpisu pre spoločnosť relevantná, prebieha komunikácia s Environmentalistkou / Koordinátorkou OŽP, na základe ktorej je stanovený návrh opatrení na ich splnenie a časový rámec. Konkrétne právne požiadavky spoločnosť identifikuje v interných smerniciach, najmä v procesnej smernici č. 2.4.1 PS 01 Riadenie ochrany životného prostredia a v Plánoch OŽP pre konkrétne stavby.

Prehľad základných právnych predpisov týkajúcich sa OŽP je uvedený v Prílohe č. 3 tohto Environmentálneho vyhlásenia.

Príloha č. 3 k Environmentálnemu vyhláseniu
Prehľad základných predpisov týkajúcich sa ochrany životného prostredia

Názov právneho predpisu	Revízia platnosti: 15. 05. 2023
Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov	V platnosti
Zákon FZ ČSFR č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov	V platnosti
Zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	V platnosti
Zákon NR SR č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov	V platnosti
Zákon NR SR č. 205/2004 Z. z. o zhromažďovaní, uchovávaní a šírení informácií o životnom prostredí a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	V platnosti
Zákon NR SR č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	V platnosti
Zákon NR SR č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	V platnosti
Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov	V platnosti
Vyhláška MŽP SR č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov	V platnosti
Zákon NR SR č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	V platnosti
Zákon FZ ČSSR č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	V platnosti do 30. 06. 2022
Zákon NR SR č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní	V platnosti od 15. 06. 2023
Zákon NR SR č. 351/2012 Z. z. o environmentálnom overovaní a registrácii organizácií v schéme Európskej únie pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS), ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 761/2001 a rozhodnutia Komisie 2001/681/ES a 2006/183/ES v platnom znení	V platnosti
Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS), ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 761/2001 a rozhodnutia Komisie 2001/681/ES a 2006/183/ES v platnom znení	V platnosti
Zákon NR SR č. 300/2005 Z. z. - Trestný zákon v znení neskorších predpisov	V platnosti
Zákon NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	V platnosti
Vyhláška MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov	V platnosti
Vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov	V platnosti
Vyhláška MŽP SR č. 366/2015 Z. z. o evidencnej povinnosti a hlásovacej povinnosti v znení neskorších predpisov	V platnosti
Vyhláška MŽP SR č. 382/2018 Z. z. o skládkovaní odpadov a uskladnení odpadovej ortuti v znení neskorších predpisov	V platnosti
Vyhláška MŽP SR č. 344/2022 Z. z. o stavebných odpadoch a odpadoch z demolií	V platnosti
Oznámenie MŽP SR č. 368/2015 Z. z. o vydaní výnosu o jednotných metódach analytickej kontroly odpadov	V platnosti
Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpade a o zrušení určitých smerníc	V platnosti
Zákon č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon) v znení neskorších predpisov	V platnosti

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzení chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/EHS a o zrušení nariadenia Rady (EHS) 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie (ES) č. 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES v platnom znení	V platnosti
Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1057/2006 v platnom znení	V platnosti
Zákon NR SR č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov	V platnosti do 30. 06. 2023
Zákon NR SR č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov	Platnosť od 01. 07. 2023
Vyhláška MŽP SR č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov	V platnosti do 30. 06. 2023
Vyhláška MŽP SR č. 411/2012 Z. z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí v znení neskorších predpisov	V platnosti do 30. 06. 2023
Vyhláška MŽP SR č. 231/2013 Z. z. o informáciách podávaných Európskej komisii, o požiadavkách na vedenie prevádzkovej evidencie, o údajoch oznamovaných do Národného emisného Informačného systému a o súbore technicko-prevádzkových parametrov a technicko-organizačných opatrení v znení neskorších predpisov	V platnosti do 30. 06. 2023
Zákon NR SR č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov	V platnosti do 31.12. 2023
Zákon NR SR č. 190/2023 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia	V platnosti od 01. 01. 2024
Zákon č. 106/2018 Z. z. o prevádzke vozidiel v cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	V platnosti
Vyhláška MŽP SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov	V platnosti
Zákon NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)	V platnosti
Nariadenie Vlády SR č. 167/2015 Z. z. o environmentálnych normách kvality v oblasti vodnej politiky v znení neskorších predpisov	V platnosti
Vyhláška M. P. ŽP a RR SR č. 418/2010 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona v znení neskorších predpisov	V platnosti
Vyhláška MŽP SR č. 200/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd	V platnosti
Zákon NR SR č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov	V platnosti
Vyhláška MŽP SR č. 261/2010 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obsahu povodňových plánov a postup ich schvaľovania v znení neskorších predpisov	V platnosti

8.2 Vyhlásenie o dodržiavaní právnych predpisov

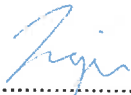
Vyhlasujeme, že dodržiavame požiadavky právnych a iných predpisov relevantných pre spoločnosť **STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.** v oblasti ochrany životného prostredia a že tento súlad zabezpečujeme trvalým sledovaním a vyhodnocovaním v zmysle ustanovenia čl. 9.1.2 normy ISO 14001: 2015.

9 Budúci termín environmentálneho vyhlásenia

Ďalšie aktualizované Environmentálne vyhlásenie bude spracované v prvej polovici roka 2024 pri príležitosti ďalšieho environmentálneho overovania v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009, v znení nariadenia komisie (EÚ) 2018/2026 z 19. decembra 2018, ktorým sa mení a dopĺňa príloha IV nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS).

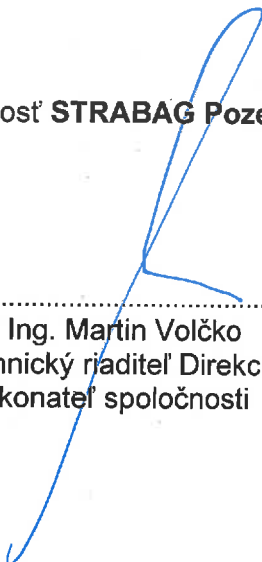
10 Záver

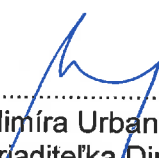
Environmentálne vyhlásenie aktualizovali:

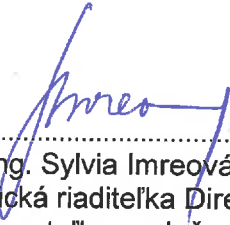

.....
Ing. Radoslav Zajac
Koordinátor pre SM pre Slovensko (STRABAG SE)

.....
Ing. Mária Pastirčíková
Environmentalistka / Koordinátorka OŽP

Za spoločnosť **STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.:**

.....
Ing. Martin Volčko
Technický riaditeľ Direkcie TT
konateľ spoločnosti

.....
Ing. Vladimíra Urbanová
Ekonomická riaditeľka Direkcie TT
konateľka spoločnosti

.....
Ing. Sylvia Imreová
Ekonomická riaditeľka Direkcie TT
konateľka spoločnosti

V Bratislave dňa: 13.6.2023

Zoznam príloh:

- 1) Konzern-Organigramm 2023
- 2) Organizačná schéma spoločnosti
- 3) Prehľad základných právnych predpisov týkajúcich sa životného prostredia

11 Meno a akreditačné číslo alebo číslo licencie environmentálneho overovateľa a dátum schválenia

Akreditovaný environmentálny overovateľ:

QUALIFORM, a.s. – úsek certifikácie, akreditovaný environmentálny overovateľ č. CZ-V-5005.

Dátum schválenia: 30.6.2023

Podpis:

NORD + WEST

Vorstand: Jörg Rösler

Unternehmensbereich H+I DEUTSCHLAND/BNL/SKANDINAVIEN 2C

Jörn Beckmann (T) ^{BE}, Stephan Keinath (T) ^{KE}, Jens Borgschulte (K) ^{BO}, Stephan von der Heyde (K) ^{HE}
SDL: Rolf Kleppe (T) (Technische Dienste) (Dir: EO + EP + ES)
EXPT 1-0: Hake Rieger (Technisches Vertragsmanagement) ^{RE}
PLT 1-2: Michael Mack (Arge US-Klinik Weilerbach) (Dir: EP/EE)

Bayern	DN ^{KEBO}	Nord	DO ^{BEBO}	Nord-Ost	Nordrhein-Westfalen	BNL	Bauwerks-erhaltung
	Frank Seibold	Jens Quadé	Nikot von Bülow	DQ ^{BEBO}	Ulrich Hammer	DW ^{KEBO}	EM ^{KEBO}
T	Claudia Wölte	Martin Schaepe	Jürgen Löffler	Hauke Wahlen	Felix Deitelmoser	Frank de Roo	Ulrich Hammer
K		Stuttgart I	Karlsruhe	Mitlb	Stuttgart III	Frank Heisterkamp	Felix Deitelmoser
T	EO ^{KEBE}	EP ^{KEBE}	ES ^{KEBE}	ER ^{BEHE}	Stuttgart III	ES ^{KEBE}	EU ^{BEHE}
	Michael Schuder	Johannes Widmann	Niels Dürr	Johannes Graf	Markus Möche	Markus Möche	Marco Eckert
K	Martin Berghausen	Torsten Pöppel	Blörn Otter	Andre Zenner	Torsten Pöppel	Torsten Pöppel	Jochen Schneider
Ulm	EW ^{BEHE}	IG ^{KEHE}	Spezialtiefbau				
	Jörn Beckmann	Holger Schmid	Jens-Henrik Nicolaisen	Skandinavien	Skandinavien	Skandinavien	Skandinavien
T	Michael Stiegeler	Jörn Beckmann	Jens-Henrik Nicolaisen	Skandinavien	Skandinavien	Skandinavien	Skandinavien
K	Markus Steck	Gerald Endlich	Steen Hager Nielsen	Skandinavien	Skandinavien	Skandinavien	Skandinavien

Unternehmensbereich VWB DEUTSCHLAND

Peter Hübner (T) ^{HÜ} , Thomas Nyhsen (T) ^{NY} , Christian Hattendorf (K) ^{HA} , Ralf Lüdemann (K) ^{LÜ}		Bayern Süd/ Großprojekte Ost		Nord		Mitte-West		Sachsen/ Thüringen	
T	DA ^{NYHA}	Tasilo Pücher	Johannes Wesels	DO ^{NYHA}	DE ^{NYHA}	DF ^{NYHA}	DG ^{HÜLO}	Steffen Köhncke	Wolfgang Vasiocek
	Stefan Fuchs	Siko Jank	Bernd Hellmich	Georg Josef Lehe	Sven Quasdorf	Sven Quasdorf	Wolfgang Vasiocek	Wolfgang Vasiocek	Wolfgang Vasiocek
K	Niedersachsen/ Sachsen-Anhalt	Bayern Nord	Baden-Württemberg	Bayern Nord	Baden-Württemberg	Baden-Württemberg	Baden-Württemberg	Baden-Württemberg	Baden-Württemberg
T	Rudolf Sabatier	Hubert Blaim	Markus Reichl	Hubert Blaim	Markus Reichl	Markus Reichl	Markus Reichl	Markus Reichl	Markus Reichl
K	Holger Blum	Thomas Eilert	Roland Schreindl	Thomas Eilert	Roland Schreindl	Roland Schreindl	Roland Schreindl	Roland Schreindl	Roland Schreindl

Bahnbau DE	IL ^{HÜLO}
T	Danko Rupprecht
K	Jürgen Wetschek

DIREKT BERICHTIGENDE DIREKTIONEN – SRM/SCHWEIZ

Rail Machines	Schweiz	MX
T	Danko Rupprecht	Günter Moser
K	Jürgen Wetschek	Mario Gugler

INTERNATIONAL + SONDERSPARTEN

Vorstand: Siegfried Wanker

Unternehmensbereich INTERNATIONAL UND TUNNELBAU 3I

Christian Sadleder (T) ^{SD}, Gerhard Urschitz (T) ^{UR}, Franz Urban (K) ^{FU}, Gerald Zamgl (K) ^{ZZ}
SUBL: Ulrich Weinmann (K) ^{WE}
SDL: Martin Sotek (T) (techn./Kfm. Stabstellen) ^{SV}
PLT 1-1: Ernst Gschwitzer (Woodsmith, Coire Glas)
IP Tunnelbau AT, CH, Skandinavien + International ^{SD/UR}; TDL: Wolfgang Lehner, KOL: Ingo Sattlegger, Walter Schwab
IR Tunneling CEE ^{SD/UR}
IT United Kingdom ^{SD/UR}; TDL: Simon Wild, KOL: Andrew Dixon
IU Tunnelbau DE, BNL + International ^{SD/UR}; TDL: Steffen Hering, KOL: Carsten Flander
IV Südamerika ^{SD/UR}; TDL: Mario Theurl, KOL: Dirk Pfortner
MC Infrastructure, Dams & Middle East ^{SD/UR}; TDL: Dyrk Wellershaus, KOL: Christian Zoller
MV Intelligent Infrastructure Solutions ^{SD/UR}; KOL: Norbert Hofmann
KS Österreich; DL: Erwin Gröss, Johannes Mayr
KT Planning/Services; DL: Jan Grzikowski
KV Deutschland/Benelux
KY International; DL: Michael Markart, Sonja Werittsch

Unternehmensbereich DIENSTLEISTUNGEN		4S	
Stefan Babssch (T), Marion Henschel (K)		4S	
REM	Key Accounts	Fläche Deutschland	PFS International
LP	LQ	Mike Brandt	MQ
Marko Böhm	Torsten May	Andrea Jäger	Stefan Babssch
			Marcus Kaller

Unternehmensbereich INFRASTRUKTUR DEVELOPMENT

Wolfgang Zechmeister (K)
KI Stabstellen: SDL: Klaus Josef Kathmann (K)
KC/KD/KF Ent- und Abwicklungssteams: DL: Richard Höflinger, Thomas Höfner, Felix Kosselack, Walter Neirathner, Klaus-Dieter Pertl

Unternehmensbereich BAUSTOFFE

BHG	Beton AU/RO/ CZ/SK	Beton AT/DE/ MBS Int. RD	Emulsionen/ Fräsen/Fugen RG	Mineral International RM	Zement
RA	Jaroslav Talacko	Rudolf Kauper	Hans Kirchhoff	Radmila Zapletalova	RZ
T	Axel ThomaSchütz	Sandor Bartha	Thomas Türk	Henk Zechmann	Günther Neuhold
K	Gerald Kienast		Stefan Wores	Bernd Schrenk-Lehner	

DIREKT BERICHTIGENDE DIREKTIONEN – ITALIEN

Italian	IZ
T	Rocco La Capra
K	Enrico Bacilieri

SÜD + OST

Vorstand: Alfred Watzl

Unternehmensbereich VWB/H+I ÖSTERREICH

Markus Engerth (T) ^{EE} , Reinhard Kerschner (T) ^{RK} , Alexander Lomayr (K) ^{AL} , Annette Scheckmann (K) ^{AS}		3D	
NO/Wien/ Burgenland	Kärnten/ Steiermark	Tiro/ Vorarlberg	Oberösterreich/ Salzburg
AB ^{MEKAS}	AG ^{MEKAS}	AF ^{MEKAL}	AG ^{MEKAL}
Bodo-Werner Bauer	Hilfried Gügel	Manfred Lechner	Erwin Fahringer
T	Günther Hartweg	Markus Pfeifer	Johannes Wolf
K	Franz Weissinger	Erwin Würzer	Mathias Lomayr
	Wien	Wien	Operative TGA
	AP ^{MEAL}	AQ ^{MEAL}	AR ^{MEAL}
T	Frank Fercher	Walter Burger	Markus Engerth
K	Markus Fischer	Markus Fischer	Alexander Lomayr

Unternehmensbereich SOE

Peter Glöckler (T), Tamas Unger (K)		6K	
SUBL: Herbert Krutina (K)	SUBL: Werner Kunz (T) (Techn. Controlling)	6K	
VWB Regionen	VWB Großprojekte	Hochbau	Ingenieurbau
HH	HQ	HX	IH
Marton Urban	Atilla Racz	Imre-Jozsef Etl	Balazs Gelengser
Robert Kiss	János Muranyi	Times Rakosi	Robert Kiss
RO/BG	Sonder- u. Großpr. Infra.	MT	Dragan Rsumovic
NK	MT	MT	Vojin Zajic
T	Helm Oberwinkler	Gerdard Streimel	Novembur Stojanovic
K	Johann Pölzl	Franz Burgstaller	Miroslav Vezmar

Unternehmensbereich TSschechien/slowakei/uwt

Moritz Freyborn (T), Tomas Hoza (K)		6Q	
Umwelttechnik	VWB Mitte	VWB Süd	VWB Ost
EL	TC	TD	TE
Dirk Grüneberg	Tomas Halas	Pavel Klas	Jan Hyzl
T	Michael Gottschalk	Karel Klopac	Jiri Syvoboda
K	RAIL	HB CZ	HB SK
	TJ	TQ	TT
T	Jakub Syvoboda	Petr KAPKA	Martin Volcko
K	Lubos Tomasek	Radim Chromy	Syvia Imreovia (RM)

Unternehmensbereich POLEN

Waldemar Wolick (T), Wojciech Trojanowski (K)		6Q	
SDL: Peter Dirnberger (K) (WMB), Waldemar Gajeski (T) (Koordinacja Budownictwo Mostowe), Krzysztof Gil (T) (WMB)	SDL: Peter Dirnberger (K) (WMB), Waldemar Gajeski (T) (Koordinacja Budownictwo Mostowe), Krzysztof Gil (T) (WMB)	6Q	
VWB Nordwest Zentrum PC	VWB Großprojekte 1 PE	VWB Großprojekte 2 PF	VWB Südwest PH
Piotr Laska	Tomasz Matyszewski	Piotr Juzwiuk	Daniel Czala
T	Jerzy Wroblewski	Jerzy Wroblewski	Slawomir Sosnowski
K	Hochbau	PP	PP
	PP	Dariusz Kolasa	Dariusz Kolasa
T		Przemyslaw Kulis	Przemyslaw Kulis
K			

SERVICEBETRIEBE

Vorstand: Klemens Haselsteiner

Unternehmens-entwicklung	Manuel Engelsthal (K)
--------------------------	-----------------------

Konzernstabsbereich REVISION

Andre Jansen (K) (Chef der Revision)

Konzernstabsbereich BUSINESS COMPLIANCE

Alexander Tesche (K)

EXPK 1-0: Mathias Ertingshausen (RBCD Deutschland)

Konzernstabsbereich CORPORATE COMMUNICATIONS

Marianne Jankl (K)

Konzernstabsbereich HEALTH SAFETY WELLBEING & MANAGEMENT SYSTEMS

Rinaldo van der Sande (T)

Health Safety Wellbeing	Management Systems
Rinaldo van der Sande (T)	Alfred Popelak (T)

Zentralbereich BMTI

Stefan Kratochwill (T)

Zentrale Investition/ Beschaffung	DE/BNL/SCAN	AT/Adria/CH/SD	PL	CZ/SK/HU	Kaufmännische Leitung BMTI/ International
Martin Philipp (T)	Thomas Fellbauer (T)	Michael Heiden (K)	Jacek Kobus (T)	Tomas Vyskocil (T)	Jacob Volkmann (K)

Zentralbereich TPA

Igor Ruttmar (T)

AT/Balkan	DE/ International	HU/RO	CZ/SK	PL	Shared Service Center
Maximilian Weiklbaum (T)	Bernd Nolle (T)	Gyozo Kepes (T)	Jan David (T)	Tomasz Oracz (T)	Stanislav Chpev (K)

Zentralbereich CML CONSTRUCTION SERVICES

Volker Springer (K) (GC General Counsel)

LS	CM
Marko Denadic (K)	Martin Weber (T)
Harald Soldieher (K)	Volker Winterscheid (T)

Zentralbereich STRABAG INNOVATION & DIGITALISATION

Marco Xaver Bornschlegl (T), Jens Hoffmann (T)

Transformation & Innovation	Application Services & Data Science	BMW 5D*
Leopold Leinwahrberger (K)	Marco Xaver Bornschlegl (T)	Jens Hoffmann (T)
Michael Steinbrenner (T)	Mathias Steimbach (T)	Hans Jörg Klingelhofer (K)

Zentralbereich ZENTRALE TECHNIK

Markus Landgraf (T)

EXPT 1-1: Peter Michael Mayer (Tief- und Tunnelbau)

Schlüssel- fertigung	Konstruktiver Ingenieurbau	Tief- und Tunnelbau	Verkehrswege- bau	Shared Service Center
Ferdinand Mager (T)	Hans-Jörg Brahm (T)	Thomas Voigt (T)	Christoph Lienhart (T)	Sabine Hahn (K)
Klaus Unger (T)				

Vorstand: Christian Harder

Zentralbereich BRVZ

Christian Harder (K) (Finanzierung/Treasury), Alfred Altersberger (K) (IT), Thomas Cerny (K) (P&C Development), Heribert Herzog (K) (Immobilien/Versicherungen), Brigitte Mach (K) (RW Extern), Ferdinand Oberdünhofen (K) (RW Intern), Markus Thalmann (K) (Projekteb. Risikomanagementsystem (PRMS)/ Systementwicklung/Int. BRVZ-Koordination), Albert Waltl (K) (Personalverwaltung/Managementbetreuung)
EXPK 1-0: Susanne Simon (P&C Development)

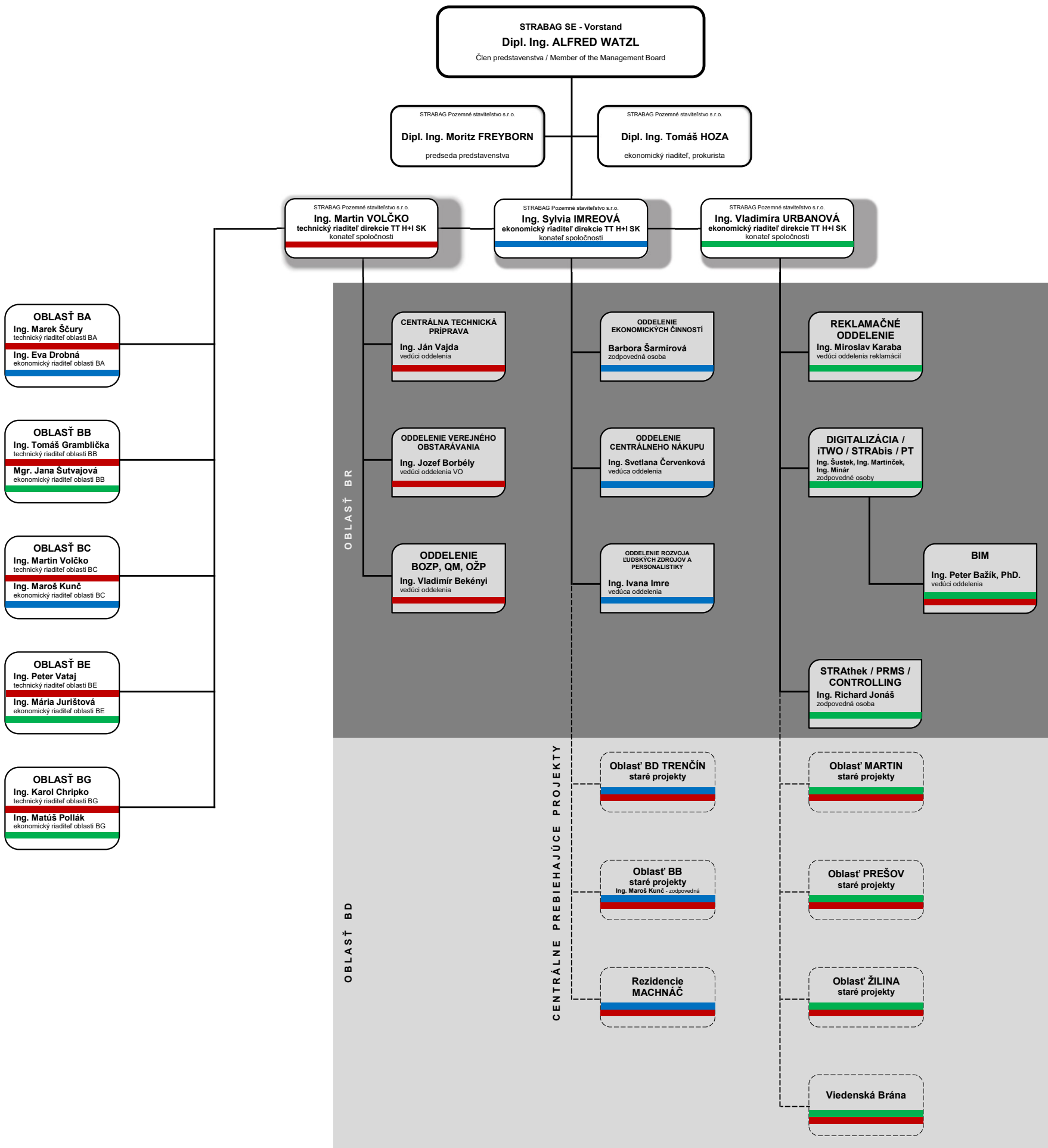
AT/International	DE	CZ/SK	PL
Herbert Gugl (T)	Lutz Kasparek (K)	Ivan Ferencak (K)	Michal Wegrzyk (K)
Kurt Irsiegl (K)	Jörg Rosenhofer (K)		
Thomas Fiegl (T)			
Uwe Weidam (K)			

Organizačná štruktúra spoločnosti STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.

DIR TT H+I SK

Organizačná štruktúra spoločnosti STRABAG Pozemné a inžinierske stavitel'stvo s.r.o.

DIR TT H+I SK

